

Joni Pulkkinen

Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysi Grillikioskille Yritys A & Yritys B

Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden koulutusohjelma
Joulukuu 202

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Joulukuu 2021	Tekijä/tekijät Joni Pulkkinen
Koulutus Liiketalous	☒ AMK ☐ YAMK	
Työn nimi TILINPÄÄTÖSANALYYSI. Tilinpäätösanalyysi Grillikioskille Yritys A & Yritys B		
Työn ohjaaja Hannu Kari	Sivumäärä 41 + 4	
<p>Opinnäytetyön aiheena on tilinpäätösanalyysi kahdelle grillikioskille, joista käytän nimityksiä yritys A ja yritys B. Tarkoitukseni on vertailla kahta saman alan yritystä ja tehdä niille tunnuslukujen pohjalta tilinpäätösanalyysi. Yrityksiä vertaillaan keskenään kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukujen avulla.</p> <p>Opinnäytetyö alkaa teoriaosuudella, jossa käsitellään ensin tilinpäätöksen oleelliset osiot, kuten tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma, toimintakertomus ja liitetiedot. Tämän jälkeen käyn läpi tilinpäätöksen, sen vaiheet ja ketkä sitä käyttävät sekä tuloslaskelman ja taseen oikaisun. Neljännessä luvussa käyn läpi tilinpäätösanalyysin tunnusluvut. Näitä tunnuslukuja ovat kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius. Tunnusluvut ovat opinnäytetyön viimeinen teoreettinen osuus, jonka jälkeen alkaa tutkimusosuus.</p> <p>Opinnäytetyön tutkimusosuudessa käytettiin kahden saman alan yrityksen vuoden 2019 ja 2020 tilinpäätöksiä. Tilinpäätökset oikaistiin, minkä jälkeen niistä tehtiin tunnuslukuanalyysi kannattavuudesta, vakavaraisuudesta ja maksuvalmiudesta. Tunnuslukuja käytettiin yritysten taloudellisen aseman tarkkailuun ja kohdeyritysten vertailuun. Tutkimusosuuden jälkeen tehtiin yhteenveto ja johtopäätös tunnuslukujen tuloksista.</p> <p>Opinnäytetyön tutkimusosuuden tulokset näyttävät, että yritys B:n kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat hyvät ja kehityssuunta on positiivinen. Yritys A:n kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat heikot ja kehityssuunta on negatiivinen.</p>		

Asiasanat Kannattavuus, Maksuvalmius, Tase, Tilinpäätös, Tilinpäätösanalyysi, Tuloslaskelma, Tunnusluku, Vakavaraisuus
--

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date December 2021	Author Joni Pulkkinen
Degree programme Business Administration		
Name of thesis FINANCIAL STATEMENT ANALYSIS. Financial statement analysis for barbecue kiosks Company A & Company B		
Instructor Hannu Kari	Pages 41 + 4	
<p>The subject of the thesis is a financial statement analysis for two barbecue kiosks, which I refer to as Company A and Company B. The purpose of the thesis was to compare two companies in the same industry and to make financial statement analysis using ratios. The companies were compared using profitability, solvency and liquidity ratios.</p> <p>The thesis begins with a theoretical part. which first discusses the essential parts of the financial statements, such as the balance sheet, income statement, financial statement, annual report and notes. I will then go through the financial statements and who uses them, the steps involved, and how to adjust the income statement and the balance sheet. In the next chapter, I will go through the ratios of the financial statement analysis. The ratios are the profitability, solvency and liquidity. The rations are the last theoretical part of the thesis, after which the research part begins.</p> <p>The research part of the thesis used the financial statements of two companies in the same industry for the years 2019 and 2020. The financial statements were adjusted and then subjected to a ratio analysis on profitability, solvency and liquidity. The ratios are used to monitor the financial position of the companies and to compare the target companies. After the research part, a summary and conclusion on the results of the rations will be drawn.</p> <p>The results of the research part of the thesis show that the profitability, solvency and liquidity of company B are good and the development is positive. The profitability, solvency and liquidity of company A are poor and the development is negative.</p>		

<p>Key words Balance sheet, Financial statement, Financial statement analysis, Income statements, Liquidity, Profitability, Ration, Solvency</p>

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 TILINPÄÄTÖS	2
2.1 Tuloslaskelma	2
2.2 Tase.....	3
2.3 Rahoituslaskelma	3
2.4 Toimintakertomus.....	4
2.5 Liitetiedot	5
3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI	7
3.1 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät.....	7
3.2 Tilinpäätösanalyysin vaiheet	8
3.3 Tilinpäätösanalyysin oikaisu.....	8
3.3.1 Tuloslaskelman oikaisu.....	9
3.3.2 Taseen oikaisu.....	12
4 TUNNUSLUVUT	18
4.1 Kannattavuus.....	19
4.1.1 Käyttökateprosentti	19
4.1.2 Liiketulosprosentti	19
4.1.3 Nettotulosprosentti.....	20
4.1.4 Rahoitustulosprosentti.....	21
4.1.5 Oman pääoman tuottoprosentti.....	21
4.1.6 Sijoitetun pääoman tuottoprosentti.....	22
4.1.7 Kokonaispääoman tuottoprosentti	22
4.2 Vakavaraisuus	23
4.2.1 Nettovelkaantumisaste.....	23
4.2.2 Omavaraisuusaste	24
4.2.3 Suhteellinen velkaantuneisuus	25
4.3 Maksuvalmius.....	25
4.3.1 Quick ratio	26
4.3.2 Current ratio.....	27
4.3.3 Nettokäyttöpääomaprosentti.....	28
5 YRITYS A JA YRITYS B TILINPÄÄTÖSANALYYSI	29
5.1 Kannattavuuden tunnusluku	29
5.2 Vakavaraisuuden tunnusluvut.....	32
5.3 Maksuvalmiuden tunnusluvut	35
6 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖS	39
LÄHTEET	40
LIITTEET	

KUVIOT

KUVIO 1. Yrityksen taloudellisen toimintakyvyn osatekijät	18
KUVIO 2. Käyttökateprosentti	30
KUVIO 3. Liiketulosprosentti	31
KUVIO 4. Nettotulosprosentti	31
KUVIO 5. Kokonaispääoma tuotto-prosentti	32
KUVIO 6. Nettovelkaantumisaste	33
KUVIO 7. Omavaraisuusaste	34
KUVIO 8. Suhteellinen velkaantuneisuus	35
KUVIO 9. Quick ratio	36
KUVIO 10. Current ratio	37
KUVIO 11. Nettokäyttöpääomaprocentti	38

TAULUKOT

TAULUKKO 1. Yritystutkimus ry mukailleen oikaistun tuloslaskelman kaava	10
TAULUKKO 2. Yritystutkimus ry mukailleen oikaistun taseen kaava	13

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä teen kahdelle eri grillikioskiyritykselle tilinpäätösanalyysin ja vertaan niitä keskenään. Käytän kummankin yrityksen kohdalla niiden tilinpäätöksiä vuosilta 2019 ja 2020. Opinnäytetyössäni keskityn enemmän yritysten vertailuun, mutta tarkastelen myös sitä, miten ne ovat kehittyneet edellisen tilikauden jälkeen. Pidän yritykset anonyymina, joten viitataan niihin opinnäytetyössä termeillä Yritys A ja Yritys B. Yritykset sijaitsevat keski-pohjanmaalla ja ovat kooltaan pieniä (noin 5 – 9 työntekijää).

Tämän opinnäytetyön ensimmäinen puolisko on hyvin tietopuolinen, teoreettinen ja kirjallisuuteen ja artikkeleihin pohjautuva. Tavoitteena oli tehdä tilinpäätösanalyysi, mutta myös käsitellä teoreettisesti tilinpäätöksen sisältämiä asioita. Aloitan tilinpäätöksen keskeisimmistä asioista, joita ovat muun muassa tuloslaskelma, tase ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen teoreettisen osuuden jälkeen siirryn tilinpäätösanalyysin teoriaan. Tilinpäätösanalyysin teoriaosuudessa käyn läpi seuraavia asioita: miksi se tehdään, kuka sen tekee ja miten se tehdään. Keskityn tilinpäätösanalyysiluvussa enemmän siihen, miten tilinpäätös oikaistaan. Ennen itse analyysia käyn läpi kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuja. Tunnuslukujen osalta haluan enemmän keskittyä siihen, mitä tunnusluku kuvaa ja miten se lasketaan.

Lopussa käyn läpi yritysten tunnusluvut kaavoittain. Olen rinnastanut yritykset samalle vuodelle vierekkäin, jotta voidaan keskittyä enemmän niiden vertailuun. Käsittelen yritysten tunnusluvut järjestyksessä kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius. Lopuksi teen yhteenvedon yritysten tutkimustuloksesta.

Työn keskeisimpinä lähteinä ovat toimineet Yritystutkimus ry:n kirja vuodelta 2017 ”Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi”, Jyrki Niskasen ja Mervi Niskasen vuonna 2003 julkaistu kirja ”Tilinpäätösanalyysi”, Juha-Pekka Kallungin vuonna 2014 ilmestynyt kirja ”Tilinpäätösanalyysi” ja Timo Kaisanlahden, Jarmo Leppiniemen ja Raili Leppiniemen teos vuodelta 2017 ”Tilinpäätöksen tulkinta”

2 TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätös on yhteenveto kirjanpitovelvollisen taloudellisista tapahtumista tilikauden aikana. Tilinpäätöksessä on annettava oikeat ja riittävät tiedot tilikaudelta ja noudatettava kirjanpitolaissa annettuja yleisperiaatteita. Suomessa tilinpäätöksen laatiminen on tarkoin säädelty. Tilinpäätöksen laatimisessa yleinen käytäntö on, että tilikauden pituus on 12 kuukautta, ja vain poikkeustapauksissa tilikausi voi olla jokin muu kuin 12 kuukautta. Tilinpäätös koostuu viidestä osasta, joita ovat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma, toimintakertomus ja liitetiedot. Tuloslaskelma kertoo tilikauden tuloksen muodostumisesta. Tase näyttää yrityksen taloudellisen tilan tilinpäätöspäivänä. Rahoituslaskelmassa annetaan selvitys rahan liikkeestä eli siitä, mihin sitä on tilikauden aikana käytetty ja mistä sitä vastaavasti on saatu. Toimintakertomus on asiakirja, joka kuvaa tilikauden toimintaa. Liitetiedot täydentävät ja erittelevät tuloslaskelmassa, taseessa ja rahoituslaskelmassa annettuja tietoja. (Leppiniemi & Kykkänen 2013, 24 – 40.)

2.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma kertoo yrityksen tuloksesta tilikauden aikana eli onko yritys tuottanut voittoa vai tappiota ja mistä sitä on syntynyt. Tuloslaskelma on yrityksen olennaisimpia laskelmia ja sen avulla pystytään muun muassa vertaamaan yrityksen kannattavuutta edellisiin vuosiin eli päättelemään, onko kehityssuunta ollut hyvä vai huono. Tuloslaskelmalla voidaan seurata toiminnan kannattavuutta ja tarkastella, mihin suuntaan se on kehittymässä. Tuloslaskelma ei itsessään kerro toiminnan tulevasta tilikaudesta, vaan sitä on osattava tarkastella yhdessä muiden tilinpäätöstietojen kanssa. Esimerkiksi edellisen vuoden voitto saattoi tulla täysin vieraalta pääomalta. Tuloslaskelman sisällöstä löytyvät selkeästi yrityksen tulot ja menot. Yleisimpiä menoja ovat palkat ja tuotteiden sisäänostot. Tuloslaskelma voidaan tehdä kahdella eri tavalla, kululaji- tai toimintakohtaisen tuloslaskelmakaavan mukaan. (Holvi.)

2.2 Tase

Tase kuuluu tilinpäätökseen ja se täytyy laatia tilikauden aikana. Taseen tehtävä on kuvata kirjanpito-velvollisen taloudellista asemaa sen tilinpäätöspäivänä. Taseelle on vain yksi kaava ja kaikkien kirjanpitovelvollisten on käytettävä sitä. Tase jaetaan vastaavaan ja vastattavaan. Taseen vastaavaosa näyttää mihin rahaa käytetään ja vastattavaosio rahan lähteen. Taseen analysoimissa on hyvä tutkia vastaavanpuolen pysyvien ja vaihtuvien vastaavien välistä suhdetta. Se kuvastaa muun muassa yrityksen sopeutumiskykyä ja muunneltavuutta, eli mitä enemmän yrityksen varoja on sidottu yritykseen, sitä vähemmän on varojen joustavuus. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 40 – 41.)

2.3 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma on osa tilinpäätöstä ja sen avulla selvitetään yrityksen varojen hankintaa sekä niiden käyttöä tilikauden aikana. Rahoituslaskelma antaa tarkempaa kuvaa siitä, miten yritys on hankkinut ja käyttänyt varojaan. Rahoituslaskelma vaaditaan vain suuryrityksiltä tai julkisen kaupankäynnin kohteena olevilta yhtiöiltä, luottolaitoksilta ja vakuutuslaitoksilta. Koska tuloslaskelman ja taseen tilikauden kirjaukset laaditaan suoriteperusteisesti, niistä ei voida nähdä tarkemmin, kuinka rahat ovat liikkuneet yrityksessä. Esimerkiksi tuloslaskelman liikevaihto voi sisältää sellaisia myyntituottoja, joista ei ole vielä saatu maksua kassaan. Rahoituslaskelmaa laadittaessa kaikki suoritusperusteet muutetaan maksuperusteiksi. (Tomperi 2011, 164 – 165.)

Kirjanpitolaki 1336/1997 määrittelee suuryritykset seuraavasti:

Suuryritys on kirjanpitovelvollinen, jolla sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella ylittyy vähintään kaksi seuraavista kolmesta raja-arvosta tilinpäätöspäivänä:

- 1) taseen loppusumma 20 000 000 euroa;
- 2) liikevaihto 40 000 000 euroa;
- 3) tilikauden aikana palveluksessa keskimäärin 250 henkilöä.

(Kirjanpitolaki 1336/1997 luku 1 pykälä 4c.)

Rahoituslaskelmassa rahavirta on jaettava kolmeen eri osaan:

1. Liiketoiminnan rahavirta
2. Investointien rahavirrat
3. Rahoituksen rahavirrat
(Kassavirtojen merkitys suhdanteissa)

Liiketoiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kirjanpitovelvollinen on pystynyt hankkimaan varoja toiminnan säilyttämiseksi ilman turvautumista vieraaseen pääomaan. Liiketoiminnan rahavirta voivat olla esimerkiksi tavaroiden ja palvelujen myynti, palkkiot tai rojalit. Investointien rahavirrat taas osoittavat, kuinka paljon varoja on mennyt investointien tekemiseen. Investointien rahavirrat voivat olla esimerkiksi uuden koneen hankinta, vanhan korjaaminen tai vanhan koneen korvaaminen uudella. Rahoituksen rahavirrat kertovat oman ja vieraan pääoman muutokset. Näitä voivat olla esimerkiksi velkojen lyhennykset, lainojen nostot, osakkeiden hankinnat. (Leppiniemi ja Leppiniemi 2009, 156 – 163.)

2.4 Toimintakertomus

Kirjanpitolain mukaan jokaiselta tilikaudelta on laadittava toimintakertomus, joka liitetään tilinpäätökseen. Vaikka se pitääkin laatia jokaiselta tilikaudelta, se ei ole osa tilinpäätöstä. Toimintakertomusta ei vaadita kaikilta kirjanpitovelvollisilta, ja esimerkiksi pienten kirjanpitovelvollisten yritysten ei tarvitse laatia sitä. Toimintakertomus pitää kuitenkin laatia yrityksen koosta riippumatta, jos yrityksen arvopaperit ovat julkisesti kaupankäynnin kohteena. Pienet osakeyhtiöt ja osuuskunnat voivat jättää toimintakertomuksen laatimatta, jos ne liittävät osakeyhtiö- ja osuuskuuntalaisissa vaadittavat toimintakertomustiedot liitetietoina tilinpäätökseen. (Leppiniemi ja Walden 2009, 128 – 131.)

Kirjanpitolaissa 1336/1997 on annettu ne tiedot, jotka täytyy esittää toimintakertomuksessa. Toimintakertomuksesta on käytävä ilmi seuraavat asiat:

- Toiminnan kehittyminen ja tuloksellisuus
- Taloudellinen tilanne
- Merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä

Edellisten lisäksi kirjanpitovelvollinen voi antaa toimintakertomuksessa lisätietoja ja selvityksiä. Toimintakertomuksessa myös esitetään tilikauden päättyessä seuraavat asiat:

- Tiedot olennaisista tapahtumista tilikauden päättymisen jälkeen
- Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä
- Selvitykset tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta
- Tiedot sivuliikkeistä
- Tiedot käypään arvoon merkityistä rahoitusvälineistä
- Omien osakkeiden ja osuuksien hankinnoista ja luovutuksista
- Muut lainsäädännössä edellytetyt tiedot

(Kirjanpitolaki 1336/1997 luku 3 pykälä 1a)

2.5 Liitetiedot

Liitetietojen on autettava lukijaa saamaan täydentävä ja erittelevä kuva taseesta, tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Tämän vuoksi tilinpäätökseen tulee liittää liitetiedot, jotta saadaan oikea ja riittävä kuva yrityksen toiminnasta. Kirjanpitoasetuksessa 1339/1997 luku 2 on jaettu liitetiedostot seuraavasti:

- Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet (KPA 2:2)
- Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot (KPA 2:3)
- Taseen vastaavia koskevat liitetiedot (KPA 2:4)
- Taseen vastattavia koskevat liitetiedot (KPA 2:5)
- Liitetiedot käypään arvoon merkitsemisestä (KPA 2:5a)
- Tuloveroja koskevat liitetiedot (KPA 2:6)
- Vakuudet, vastuusitoumukset ja taseen ulkopuoliset järjestelyt (KPA 2:7)
- Liitetiedot tilintarkastajan palkkioista (KPA 2:7a)
- Lähipiiriliiketoimet (KPA 2:7b)
- Liitetiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä (KPA 2:8)
- Omistukset muissa yrityksissä (KPA 2:9)
- Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot (KPA 2:10)

Liitetiedot selostavat sen, miten kirjanpitovelvollinen on päättynyt raha-arvoonsa laskelmissa. Liitetiedot eivät ole pelkästään laskuja raha-arvosta, joten ne on hyvä lukea tarkoin. (Tomperi 2011, 168 – 177; Kirjanpitoasetus 1997/1339.)

3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Tilinpäätösanalyysillä tarkoitetaan monitasoista analyysia, joka tehdään tilinpäätöstietojen avulla. Tilinpäätösanalyysi voidaan jakaa kolmeen tasoon: tilinpäätösanalyysiin, tunnuslukuanalyysiin ja yritystutkimukseen. Tilinpäätösanalyysissa tarkastellaan yhden yrityksen taloudellista kehitystä eri aikakausina tai vertaillaan sitä muihin saman alan yrityksiin tai toimialan keskimääräisiin tunnuslukuihin. Tilinpäätösanalyysi on edistyneempi analyysi yrityksen kannattavuudesta, rahoituksen ja taloudellisten toimintaedellytyksien mittaamisesta tilinpäätöstietojen pohjalta. Artikkelissa *An empirical evaluation of accounting income numbers 1968* Bail & Brown (Bail & Brown 1968. 159 – 178) perehtyvät siihen, miten tilinpäätöstietojen avulla voidaan tarkastella yrityksen taloudellista tilaa. (Bail & Brown 1968. 159 – 178; Kallunki 2014, 11 – 15.)

3.1 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät

Tilinpäätösanalyysia tarvitsevat yrityksen eri tahot, kuten ne, jotka ovat yrityksen kanssa tekemisissä ja tarvitsevat tietoja yrityksen taloudellisesta tilasta. Yleisimmät tilinpäätösanalyysin käyttäjät ovat:

- osakkeenomistajat
- yrityksen lainoittajat ja tavarantoimittajat
- johto ja työntekijät
- asiakkaat
- viranomaiset

Eri käyttäjäryhmillä on eri kiinnostuksen kohteita ja tiedontarpeita. Toisille riittävät yksinkertaiset informaatiopalveluista saadut tiedot ja toisille tilinpäätösanalyysi on niin tärkeä, että he tekevät oman syvällisen tilinpäätösanalyysin kohdeyrityksestä. Osakkeenomistajalle tilinpäätösanalyysit ovat tärkeä tiedonlähde, kun hän arvioi, onko yritykseen sijoittaminen kannattavaa. Koska osakkeenomistajat saavat sijoitukselleen tuottoa yrityksen arvon noustessa, ovat yrityksen kannattavuus ja liiketoimintaa kuvaavat riskit heille tärkeä tiedonlähde. Yrityksen lainoittajat ja tavarantoimittajat ovat yrityksen lainoittajia, esimerkiksi pankit tai tavarantoimittajat. Heitä kiinnostaa yrityksen kyky maksaa velkansa ja maksusitoumuksensa ajallaan tai mahdollisen rahoituksellisen kriisin ilmaantuessa. Lainoittajia kiinnostavat erityisesti ne tunnusluvut, jotka mittaavat yrityksen taloudellista tilaa. Yrityksen johto ja työntekijät ovat myös yksi tilinpäätösanalyysin käyttäjiä. Yrityksen johdon kiinnostus on työsuorituksen arvioinnissa ja

liiketoimintaan liittyvissä päätöksenteossa. Työntekijöitä voi kiinnostaa tilinpäätös silloin, kun on luvassa erilaisia tulos- ja palkkajärjestelmiä tai kuin he arvioivat työpaikan säilyvyyttä tarkastelemalla yrityksen taloudellista tilaa. Asiakkaita kiinnostavat takuut, muut tuotevastuut ja tuotetiedot sekä toimitusvarmuus. Jos asiakas on aikeissa tehdä isomman hankinnan yritykseltä, kiinnostaa häntä yrityksen taloudellinen tila, sillä suuria ja pitkäkestoisia hankintoja ei ole järkevää tehdä taloudellisesta vaikeudessa olevalta yritykseltä. Viranomaiset ovat keskeisimpiä tilinpäätöksen käyttäjiä ja he tarvitsevat tietoja muun muassa verotettavan tuloksen tarkastamiseen ja tiedon tarkasteluun. (Kallunki 2014, 15 – 19.)

3.2 Tilinpäätösanalyysin vaiheet

Tilinpäätösanalyysi voidaan jakaa kolmeen vaiheeseen. Ensimmäinen vaihe on analyysin perustietojen muokkaus vertailukelpoiseksi. Tuloslaskelma, tase ja liitetiedot muokataan siten, että niitä voidaan verrata edellisiin vuosiin tai muiden yritysten vastaaviin tietoihin. Toisessa vaiheessa valitaan mittauskohteet sekä niiden mukaiset analyysimenetelmien vaihteet, eli mitä mitataan ja miten. Kolmannessa vaiheessa lasketaan yrityksen taloudellinen tilanne eri vertailukohteiden ja tekniikoiden avulla. Analyysitekniikat voi luokitella muun muassa prosenttilukumuotoiseen tilinpäätökseen, trendianalyysiin, tunnuslukuanalyysiin ja kassavirta-analyysiin.

Prosenttilukumuotoisessa tilinpäätöksessä liikevaihdon ja taseen loppusumma muutetaan ja esitetään prosentteina, jotta keskeiset tilinpäätöserät samalta vuodelta tulevat selkeästi esille. Trendianalyysissä käytetään prosenttilukumuotoista tilinpäätöstä useammalta peräkkäiseltä vuodelta siten, että ensimmäinen vuosi toimii perusvuotena. Tunnuslukuanalyysissä lasketaan tuloslaskelmasta ja taseesta koostuvia tunnuslukuja. Tunnusluvuilla voidaan laskea yrityksen menestyksen eri osatekijöitä, kuten kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta. Kassavirta-analyysissä laaditaan kassavirta- ja rahoituslaskelmia, jotka muokataan kassaperusteiseksi käyttäen suoritusperusteisen tilinpäätöksen erien liitetietoja. (Niskanen & Niskanen, 2003, 19–20.)

3.3 Tilinpäätösanalyysin oikaisut

Tilinpäätösanalyysin oikaiseminen tarkoittaa, että tilinpäätös muokataan analyysien pohjalta ja että saadaan oikea kuva yrityksen taloudesta. Tilinpäätösanalyysin oikaisun tarkoituksena on siis saada paremmin esiin tilinpäätöserien oikeellisuus analyysien käyttöä ja vertailua varten. Tilinpäätösten oikaisu on nykyään suurimmalta osalta niiden virallisten tilinpäätöserien uudelleenryhmittelyä ja oikaisua, jotka

vaikuttavat laskettavien tunnuslukujen arvoihin. Yritystutkimus ry on jo useita vuosia laatinut suosituksia ja ohjeita tilinpäätöksen oikaisuun. Lisäksi Yritystutkimus ry on antanut kirjanpitolain mukaisia suosituksia ja malleja tuloslaskelman ja taseen oikaisulle. (Niskanen & Niskanen, 2003, 60 – 84; J-P Kallunki, 2014, 75 – 76.)

3.3.1 Tuloslaskelman oikaisu

Tuloslaskelman oikaisun tarkoituksena on saada mahdollisimman tarkka ja riittävä kuva yrityksen liike-toiminnan kantavuudesta ja laajuudesta. Virallisesti kirjanpitolain mukaan ei tarvitse enää esittää myynti- tai käyttökate, mutta Yritystutkimusneuvottelukunnan esittämässä oikaistussa tuloslaskel-massa käyttökate on säilytetty, kuten taulukosta 1 näkee. (Niskanen & Niskanen, 2003, 61 – 62; Yri-tystutkimus ry 2017, 18.)

OIKASITU TULOSLASKELMA
LIKEVAIHTO
LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT
LIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ

Aine- ja tarvikekäyttö
 Ulkopuoliset palvelut
 Henkilöstökulut
 Laskennallinen palkkakorjaus
 Liiketoiminnan muut kulut
 Valmisteveraston lisäys/vähennys

KÄYTTÖKATE

Suunitelman mukaiset poistot
 Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä
 Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset

LIKETULOS

Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista
 Muut korko- ja rahoitustuotot
 Korkokulut ja muut rahoituskulut
 Kurssierot
 Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset
 Välittömät verot

NETTOTULOS

Satunnaiset tuotot
 Satunnaiset kulut

KOKONAISTULOS

Poistoeron lisäys/vähennys
 Vapaaehtoisen varausten lisäys/vähennys
 Laskennallinen palkkakorjaus
 Muut tuloksen oikaisut

TILIKAUDEN TULOS

Taulukko 1. Yritystutkimus ry mukaillen oikaistun tuloslaskelman kaava (Niskanen & Niskanen 2003, 62.)

Kuten taulukosta 1 näkee, oikaistu tuloslaskelma koostuu useammasta vastaavista välituloksesta ja erästä, jotka poikkeavat virallisesta tuloslaskelmasta. Liikevaihtoon kirjataan varsinainen liiketoiminnan tulos, josta on vähennetty arvolisäverot ja muut myyntiin liittyvät verot sekä erilaiset alennukset. Liiketoiminnan muihin tuottoihin kuuluvat sekä oikaisussa että virallisessa tuloslaskelmassa sellaiset

tuotot, jotka liittyvät varsinaisiin liiketoiminnan tuottoihin ja ovat laadultaan samankaltaisia kuin liikevaihto. (Niskanen & Niskanen 2003, 61 – 63.)

Aine- ja tarvikekäyttö lasketaan siten, että virallisen tuloslaskelman aine- ja tarvikekäytöstä vähennetään varastojenlisäys tai vastaavasti lisätään varastojen vähennys. Ulkopuoliset palvelut ovat liiketoiminnan kuluja, jotka liittyvät välittömästi tuotantoon tai myyntiin. Näitä ovat muun muassa konsultointipalvelut, huoltotyöt, työvoiman vuokraaminen ja eri alihankintapalvelut. Henkilöstökuluja ovat ennakkopidätyksen alaiset palkat ja niihin verrattavat kulut sekä muut henkilöstökulut. Näitä ovat muun muassa sosiaaliturvamaksut, eläkekulut sekä pakolliset ja vapaaehtoiset henkilöstövakuutusmaksut. Laskennallinen palkkakorjaus koskee niitä henkilöyhtiöitä, joissa omistajan työpanos on huomattavan suuri eikä sitä vastaavaa palkkaa ole saatu. Tällöin tehdään palkkakorjaus. Liiketoiminnan muut kulut sisältävät useampia liiketoiminnan kuluja, riippumatta siitä, ovatko ne toistuvia vai satunnaisia. Tällaisia ovat muun muassa myyntiprovisiot, vuokrat, leasingmaksut, rahtikulut sekä mainos- ja markkinointikulut. Valmisteveraston muutos tai valmisteveraston lisäys tai vähennys on valmistustoimintaa harjoittavan yrityksen oikaistun tuloslaskelman kun valmiiden tai keskeneräisten tuotteiden varastossa tapahtuu muutos, kuten jos yritys esimerkiksi ottaa omaan käyttöönsä sellaisia valmiita tuotteita, jotka on tarkoitettu myyntiin. (Niskanen & Niskanen 2003, 61 – 65; Yritystutkimus ry 2017, 18 – 22.)

Oikaistussa tuloslaskelmassa käyttökate on säilytetty normaalisti. Tuloslaskelmassa esitetyt suunnitelman mukaiset poistot perustuvat pysyvien vastaavien hankintamenoihin ja niiden taloudelliseen käyttöikänsä. Tavallisesti poikkeamat tilikauden pituudessa eivät aiheuta oikaisutarvetta. Oikaisutarve syntyy, kun tuloslaskelmassa tehdyt poistot eivät ole oikeassa suhteessa käyttöomaisuuden laadun ja määrän kanssa tai jos poistoajat ovat huomattavasti suuremmat kuin kirjanpitolautakunnan suosittelemat käyttöiät. Arvon alentumiset jaetaan tilinpäätösinformaation selkeyttämisen vuoksi kahteen erään: arvonalentumisiin pysyvien vastaavien hyödykkeistä ja vaihtuvien vastaavien poikkeuksellisiin arvonalentumisiin. Arvon alentumisilla tarkoitetaan sellaisia tilanteita, joissa tuotteen tai hyödykkeen arvo on laskenut pysyvästi sen luovutushinnasta. Näitä voivat olla esimerkiksi tuotteen vanheneminen. (Niskanen & Niskanen 2003, 65–66; Yritystutkimus ry 2017, 22 – 24.)

Oikaistussa tuloslaskelmassa liiketulos kertoo yrityksen tuloksen varsinaisten liiketoiminnan kustannuksien jälkeen sekä ennen veroja, rahoitustuottoja ja rahoituskuluja. Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista -erällä tarkoitetaan tuottoja osingoista ja muita vastaavia tuotto-osuuksia, jotka muodostuvat virallisen tuloslaskelman eristä. Tällaisia eriä ovat muun muassa tuotot osuuksista saman konsernin

y yrityksissä, tuotot osuuksista omistusyhteisy yrityksissä ja tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista. Muita korko- ja rahoitustuottoja ovat oikaisussa ja virallisessa tuloslaskelmassa vaihtuvien vastaavien ja rahoitusarvopapereiden tuotot sekä niiden kurssierot. Oikaisun tarve syntyy silloin, kun on kertynyt kurssivoittoja. Korkokulut ja muut rahoituskulut ovat virallisessa tuloslaskelmassa raha-, luotto- ja vakuutuslaitoksille maksettuja korkokuluja. Oikaisun tarve syntyy silloin, kun on kertynyt kurssitappiota. Kurssierot eivät esiinny virallisessa tuloslaskelmassa, vaan ainoastaan oikaistussa tuloslaskelmassa. Virallisessa tuloslaskelmassa kurssivoitot on merkitty omiin erillisiin eriin, jos ne ovat suuruudelta huomattavia, ja oikaisussa ne on laitettu yhteen kurssieron erän kanssa. Oikaistussa tuloslaskelmassa sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset saadaan, kun yhdistetään virallisesta tuloslaskelmasta pysyvien ja vaihtuvien sijoitusten ja lainansaamisten arvonalennukset. Välittömät verot saadaan oikaistussa tuloslaskelmassa siten, että niihin sisällytetään virallisesta tuloslaskelmasta tuloverot ja muut välittömät verot. (Niskanen & Niskanen 2003, 61 – 68; Yritystutkimus ry 2017, 24 – 26.)

Nettotulos oikaistussa tuloslaskelmassa kertoo tuloksen ennen satunnaisia tuottoja ja kuluja. Oikaisussa ja virallisessa tuloslaskelmassa on satunnaiset tuotot ja satunnaiset kulut. Nämä koostuvat muusta yrityksen varsinaisesta toiminnasta ja ovat kertaluonteisia. Satunnaisten tuottojen ja satunnaisten kulujen jälkeistä tulosta sanotaan kokonaistulokseksi. (Niskanen & Niskanen 2003, 61 – 69.)

3.3.2 Taseen oikaisu

Taseen tarkoitus on kuvata yrityksen taloudellista asemaa tilinpäätöshetkellä ja taseen oikaisun tavoitteena on saada oikea ja vertailukelpoinen kuva yrityksen taloudellisesta tilasta tilinpäätöshetkellä. Aivan kuten virallisessa taseessa, myös oikaistussa taseessa on kaksi puolta – vastaavaa ja vastattavaa. Kuten taulukosta 2 näkee, oikaisussa taseen vastaavaa-puolella on yhdistelty joitain virallisessa taseessa esitettäviä eriä. Myöskään leasingvastuukanta ei esiinny virallisessa taseessa. (Niskanen & Niskanen 2003, 70; Yritystutkimus ry 2017, 27 – 31.)

OIKAISTU TASE VASTAAVAA PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet:

Kehittämismenot

Liikearvo

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet yhteensä

Aineelliset hyödykkeet:

Maa- ja vesialueet

Rakennukset ja rakennelmat

Koneet ja kalusto

Muut aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

Sijoitukset:

Sisäiset osakkeet ja osuudet

Muut osakkeet ja osuudet

Sisäiset saamiset

Muut saamiset ja sijoitukset

Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä

Leasingvastuukanta

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus:

Aineet ja tarvikkeet

Keskeneräiset tuotteet

Valmiit tuotteet

Muu vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus yhteensä

Myyntisaamiset

Sisäiset myyntisaamiset

Muut sisäiset saamiset

Muut saamiset

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä

Rahat ja rahoitusarvopaperit

VASTAVAA YHTEENSÄ

Taulukko 2. Yritystutkimus ry mukailleen oikaistun taseen kaava (Niskanen & Niskanen 2003, 70 – 71.)

OIKAISTU TASE VASTATTAVAA OMA PÄÄOMA

Osakepääoma

Ylikurssirahasto

Muut rahastot

Kertyneet voittovarot

Tilikauden tulos

Pääomalainat

Taseen oma pääoma yhteensä

Poistoero ja varaukset yhteensä

Oman pääoman oikaisut

Oikaistu oma oääoma yhteensä

VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta

Eläkelainat

Saadut ennakot

Sisäiset velat

Muut pitkäaikaiset velat

Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä

Laskennallinen verovelka

Pakolliset varaukset

Leasingvastuukanta

Korolliset lyhytaikaiset velat

Saadut ennakot

Ostovelat

Sisäiset ostovelat

Muut sisäiset velat

Muut korottomat lyhytaikaiset velat

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä

Oikaistun vieras pääoma yhteensä

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

Tarkastellaan ensin oikaistun taseen vastaavaa-puolta. Aineettomiin hyödykkeisiin voidaan aktivoida vain sellaisia menoja, joista todennäköisesti syntyy tulevaisuudessa niitä vastaavia tuloja. Jos virallisessa taseessa aineettomiin hyödykkeisiin on aktivoitu perustamis- tai tutkimusmenoja, ne on poistettava oikaistusta taseesta. Tämän lisäksi ne poistetaan myös vastattavaa-puolen omasta pääomasta. Kehittämismenot voidaan aktivoida taseeseen vain siinä tapauksessa, että ne täyttävät tietyt ehdot ja oikaistussa taseessa tuottamattomat kehittämismenot poistetaan. Liikearvoa voi syntyä yritykselle, kun kaksi yritystä sulautuu yhdeksi tai yrityskaupan yhteydessä. Kuten edellisessäkin erässä, oikaistussa taseessa arvottomaksi osoittautuva liikearvo poistetaan kokonaan taseen vastaavista sekä vastattavaa-puolen omasta pääomasta. Oikaistussa taseessa erä muut aineettomat hyödykkeet sisältää virallisen taseen erät aineettomat oikeudet, muut aineettomat hyödykkeet ja aineettomiin hyödykkeisiin kohdistuvat ennakkomaksut. Aineettomia oikeuksia ovat muun muassa patentit, kustannus- ja valmistusoikeudet sekä tavaramerkki- ja tekijänoikeudet tai tietokoneohjelmien käyttöoikeudet. Muita aineettomia hyödykkeitä ovat muun muassa mainoskampanjat ja vuokrahuoneiston peruskorjauksista johtuvat menot. Ennakkomaksut ovat aineettomien hyödykkeiden myynnistä saatuja ennakkomaksuja. (Niskanen & Niskanen 2003, 70 – 72; Yritystutkimus ry 2017, 31 – 33.)

Aineelliset hyödykkeet sisältävää maa- ja vesialueet, rakennukset ja rakennelmat sekä koneet ja kalustot, ja nämä erät saadaan suoraan taseesta. Maa- ja vesialueita ovat muun muassa maa- ja metsäalueet sekä tontit ja vesialueet. Rakennuksia ja rakennelmia ovat muun muassa tehdasrakennukset ja työpajat, myymälät, toimistot sekä erilaiset asuinrakennukset ja rakennelmat. Koneita ja kalustoa on erilainen irtain käyttöomaisuus, esimerkiksi ajoneuvot, työkalut, huonekalusto ja tuotantokoneet. Oikaistussa taseessa erä muut aineelliset hyödykkeet sisältää virallisesta taseesta muut aineelliset hyödykkeet sekä aineellisten hyödykkeiden ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat. (Niskanen & Niskanen 2003, 72 – 73; Yritystutkimus ry 2017, 33 – 34.)

Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset on oikaistussa taseessa yhdistetty virallisesta taseesta, eli virallisesta taseesta vaihtuvien vastaavien pitkäaikaiset saamiset siirretään oikaistussa taseessa pysyvien vastaavien sijoituksiin ja pitkäaikaisiin saamisiin. Oikaistussa taseessa sisäiset osakkeet ja osuudet sisältää virallisen taseen erät osuudet saman konsernin yrityksissä ja osuudet omistusyhteyserityksissä. Oikaistun tarve tulee kyseeseen silloin, kun omistetun yrityksen oma pääoma on menetetty eikä osakkeilla ole arvoa. Muut osakkeet ja osuudet löytyvät sekä virallisesta että oikaistusta taseesta. Tämä erä sisältää muun muassa osakeyhtiöiden osakkeet, osuuskuntien osuustodistukset, avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön osuudet sekä siirtokelpoiset liittymismaksut. Tälle erälle ei ole oikaisutarvetta. Sisäiset

saamiset ovat erä, joka sisältää pitkäaikaisiksi luokiteltavat saamiset, esimerkiksi konserniyhtiöiltä tai muilta lähipiiriyhtiöiltä. Oikaistussa taseessa sisäiset saamiset sisältää virallisen taseen saman konsernin yrityksiltä ja saamiset omistusyhteisy yrityksiltä. Näitä saamisista ovat muun muassa myynti-, laina- ja siirtosaamiset sekä muut saamiset. Oikaisun tarve tulee kyseeseen silloin, kun lainasaamiseen sisältyy riski tai velallisen takaisin maksukyky on epävarma. Muut saamiset ja sijoitukset on oikaistussa taseessa erä, jossa on yhdistetty virallisen taseen sijoituksista ja pitkäaikaisista saamisista seuraavat erät: muut saamiset, myyntisaamiset, lainasaamiset ja siirtosaamiset. Leasingvastuukanta on oikaistussa taseessa erä, jota ei ole virallisessa taseessa. Tässä erässä on sekä tämänhetkiset että tulevina vuosina erääntyvät leasingmaksut, ja nämä tiedot löytyvät yleensä tilinpäätöksen liitetiedoista. (Niskanen & Niskanen 2003, 73 – 75; Yritystutkimus ry 2017, 35 – 37.)

Vaihto-omaisuus sisältää sekä virallisessa että oikaistun taseessa hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet menot. Aineilla ja tarvikkeilla tarkoitetaan tuotteiden valmistukseen käytettäviä raaka-aineita, apu- ja tarveaineita sekä muita valmistukseen käytettäviä tarvikkeita. Vähittäis- tai tukkukauppa kirjaa vaihto-omaisuuden tähän erään. Keskenkäisillä tuotteilla tarkoitetaan tilinpäätöshetkellä olevia keskenkäisiä tuotteita tai projekteja. Valmiit tuotteet ovat yrityksen itse valmistamia tuotteita, jotka ovat valmiita myytäväksi. Oikaisun tarve tulee kyseeseen silloin, kun vähittäis- tai tukkukauppa on kirjannut vaihto-omaisuuden valmiisiin tuotteisiin. Ne siirretään silloin erään aineet ja tarvikkeet. Oikaistussa taseessa muuhun vaihto-omaisuuteen kirjataan virallisesta taseesta erät muu vaihto-omaisuus ja ennakkomaksut. (Niskanen & Niskanen 2003, 75; Yritystutkimus ry 2017, 38 – 39.)

Virallisen taseen lyhytaikaiset saamiset esitetään oikaistussa taseessa yhtenä ryhmänä, joka jaetaan myyntisaamisiin, sisäisiin myyntisaamisiin, muihin sisäisiin saamisiin ja muihin saamisiin. Myyntisaamiset ovat yrityksen tuotteiden myynnistä tulevaa saamista. Oikaisun tarve syntyy myyntisaamisille silloin, kun yritys käyttää factoringrahoitusta ja nettokirjaustapaa. Sisäiset myyntisaamiset ei esiinny virallisessa taseessa, vaan on oikaistulle taseelle ominainen erä. Tämä erä sisältää virallisesta taseesta erät saamiset saman konsernin yrityksiltä ja saamiset omistusyhteisy yrityksiltä. Oikaistussa taseessa saamisista saman konsernin yrityksiltä ja saamisista omistusyhteisy yrityksiltä erotetaan myyntisaamisten osuudet, jolloin saadaan erä sisäiset myyntisaamiset ja loput erissä olevat saamiset yhdistetään oikaistussa taseessa muut sisäiset saamiset. Muut saamiset ovat saamisista ulkopuolisilta ja ne koostuvat virallisen taseen eristä lainasaamiset, muut saamiset, siirtosaamiset sekä maksamattomat osakkeet ja osuudet. Oikaisun tarve tulee kyseeseen silloin, kun muihin saamisiin on kirjattu kurssitappiota tai kuluksi kirjaamattomia eläkevastuita. Oikaistun taseen viimeisenä eränä on rahat ja arvopaperit, joka

koostuu virallisen taseen eristä rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. (Niskanen & Niskanen 2003, 75–76; Yritystutkimus ry 2017, 39 – 40.)

Seuraavaksi tarkastelemme oikaistun taseen vastattavaa-puolta. Oma pääoma koostuu useammasta taseen erästä. Oikaistun taseen osake- tai muu peruspääoma saadaan suoraan virallisen taseen luvuista eikä tätä erää ole tarpeen oikaista. Ylikurssirahasto ja arvonkorotusrahasto ovat eriä, joita voidaan käyttää osakepääoman korottamiseen ja tappioiden kattamiseen. Myöskään näillä erillä ei ole oikaisu-tarvetta. Oikaistussa taseessa erä muut rahastot koostuu useammasta virallisen taseen erästä, joita ovat sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto, vararahasto, yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaiset rahastot, käyvän arvon rahasto ja muut rahastot. Tähän erään ei sisälly oikaisun tarvetta. Kertyneet voittovarat -erä on virallisen tilinpäätöksen edellisten tilikausien osingonjaon jälkeisiä voittoja tai tappioita, ja näihin ei kohdistu oikaisun tarvetta. Tilikauden tulos on virallisesta tilinpäätöksestä yrityksen tilikauden voitto tai tappio. Oikaisulle on tarvetta silloin, kun yritys on käyttänyt ennakko-osingon kirjaustapaa, eli kun yritys on jakanut kuluvalta tilikaudelta osinkoa, kirjannut sen osingonjakovelaksi ja vähentänyt vastaavan summan omista pääomista. Jos yritys on suorittanut ennakko-osingon kirjaustapaa, oikaisu tapahtuu niin että osingonjako lisätään voittovaroihin. Oikaistussa taseessa pääomalaina oikaistaan niin, että kertyneet tappiot saadaan katettua ja sidotut omat pääomat säilyvät omassa pääomassa. Poistoerot ovat kirjanpidon poistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen välinen erotus, eikä niiden tulos voi koskaan olla negatiivinen, sillä se on luonteeltaan vapaaehtoinen varaus. Vapaaehtoisia varauksia voivat olla muun muassa investointivaraukset tai toimintavaraukset. Oikaisun tarve syntyy poistoeroille ja vapaaehtoisille varauksille silloin, kun yritys on verotuksessa vähentänyt poistoista niitä suuremmat poistot. Oman pääoman oikaisut -erä koostuu virallisen taseen eristä, jotka ovat omaisuuseriä tai velkoja ja ne on oikaistu analyysin aikana. (Niskanen & Niskanen 2003, 77 – 80; Yritystutkimus ry 2017, 41 – 45.)

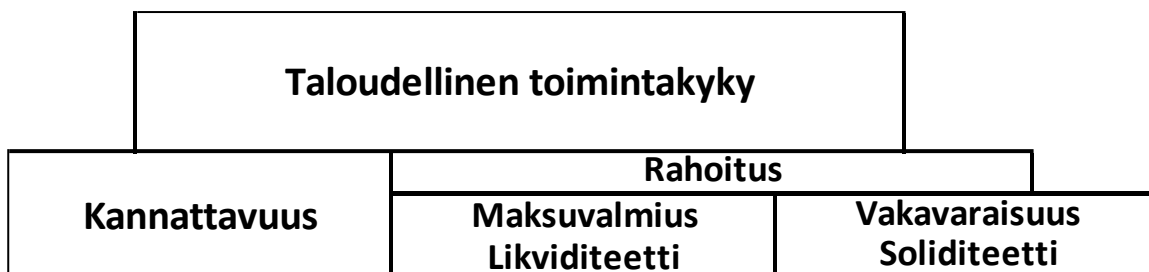
Oikaistussa taseessa vieras pääoma poikkeaa virallisesta taseesta siinä, että se esitetään pitkä- ja lyhytaikaisena vieraana pääomana. Tämän lisäksi siihen lisätään pakolliset varaukset ja vastaavaa-puolelle kirjattu leasingvastuukanta. Oikaistun taseen vieras pääoma koostuu eristä lainat rahoituslaitoksilta, eläkelainat, saadut ennakot, sisäiset velat ja muut pitkäaikaiset velat. Erä lainat rahoituslaitoksilta on rahoituslaitoksilta, rahoitusyhtiöiltä, vakuutusyhtiöiltä tai joukkokirjalainoja. Oikaisun tarve tulee kyseeseen silloin, kun ulkomaanvaluuttaan on kohdistunut kurssitappioita ja ne on aktivoitu virallisessa tilinpäätöksessä siirtosaamisiin. Tällöin kurssitappiot poistetaan siirtosaamisista ja omasta pääomasta. Eläkelainat sisältää virallisesta taseesta erän takaisinlainat työeläkevakuutuslaitoksilta. Eläkelainat

ovat tel-lainoja eli eläkelaitoksille maksettujen vakuutusmaksujen takaisinlainauksesta syntyneitä velkoja. Eläkelainoille ei ole oikaisutarvetta. Saadut ennakot ovat maksuja, joita on saatu tavaroiden tai palveluiden myynnistä ennen niiden luovuttamista asiakkaalle. Keskeneräiset työt, joista on saatu maksu, eivät kuulu näihin. Oikaistussa taseessa sisäiset velat muodostuvat virallisen taseen eristä velat saman konsernin yrityksille ja velat omistusyhteisy yrityksille. Muut pitkäaikaiset velat koostuvat virallisen taseen eristä ostovelat, rahoitusvekselit, muut velat ja siirtovelat. Kun tunnuslukuja lasketaan, oletetaan tähän ryhmään kuuluvien velkojen olevan korollisia. Oikaistussa taseessa laskennallinen verovelka on erä, jossa poistoeroista ja veroperusteisista varauksista siirretään yhteisöverokannan mukainen osuus laskennalliseen verovelkaan, eikä sen muutosta oikaista tuloslaskelmassa. Oikaistun taseen pakolliset varaukset koostuvat virallisen taseen eristä eläkevaraukset, verovaraukset ja muut pakolliset varaukset. Pakolliset varaukset ovat menoja, joihin yritys on sitoutunut, mutta joihin ei kohdistu tulonodotuksia. Leasingvastuukanta saadaan taseen vastaavaa-puolelta. (Niskanen & Niskanen 2003, 80 – 82; Yritystutkimus ry 2017, 45 – 49.)

Oikaistun taseen korolliset lyhytaikaiset velat koostuvat virallisen taseen eristä joukkovelkakirjalainat, vaihtovelkakirjalainat, lainat rahoituslaitoksilta, takaisinlainat työeläkevakuutuslaitoksilta, rahoitusvekselit ja muut velat korolliset osuudet Tälle erälle syntyy oikaisun tarve silloin, kun yrityksellä on factoringluottoa. Oikaisussa lisätään taseen ulkopuolinen factoringluotto korollisiin lyhytaikaisiin velkoihin. Saadut ennakot ovat lyhytaikaisia ennakoita ja niitä käsitellään samalla tavalla kuin edellä mainittuja pitkäaikaisia saatuja ennakoita. Ostovelat ovat hankinnoista aiheutuneita lyhytaikaisia velkoja. Oikaisun tarve koskee ostovelkoja silloin, kun ne sisältävät osamaksuvelkoja. Tällöin ne siirretään lyhytaikaiseen korolliseen vieraaseen pääomaan. Ostovelkojen lisäksi on sisäiset ostovelat, joka koostuu virallisen taseen eristä velat saman konsernin yrityksille ja velat omistusyhteisy yrityksille. Loput virallisen taseen eristä velat saman konsernin yrityksille ja velat omistusyhteisy yrityksille muodostavat oikaisussa taseessa muut sisäiset korolliset velat. (Niskanen & Niskanen 2003, 82; Yritystutkimus ry 2017, 49 – 50.)

4 TUNNUSLUVUT

Tunnuslukujen avulla pystytään mittaamaan ja analysoimaan yrityksen taloutta ja taloudellista toimintakykyä. Tunnusluvuilla voidaan myös verrata yhden yrityksen eri tilikausia tai eri yrityksiä samalla toimialalla keskenään, jolloin saadaan selkeämpi kuva yrityksen kehityssuunnasta. Tunnusluvuilla voidaan myös kuvata yrityksen riskiä, kilpailuvoimaa, tehokkuutta tai kannattavuutta. Tunnusluvut lasketaan tuloslaskelman, taseen ja rahavirtalaskelmien avulla suhteuttamalla eri lukuja. Tunnusluvuille on annettu erilaisia ohjearvoja, mutta ne voivat poiketa eri toimialojen ja eri yritysten välillä. Yrityksen tilinpäätöksen tärkeimmät toimintaedellytykset ovat kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius. Tunnusluvut suhteutetaan toisiinsa, eli yksi tilinpäätöksen erä suhteutetaan johonkin toiseen tilinpäätös-erään. Tunnuslukujen tarkkuus riippuu tilinpäätösaineiston luotettavuudesta ja sen toimivuutta voidaan katsoa kahdesta tekijästä – validiteetista ja reliaabelista. Validiteetti tarkoittaa sitä, että sillä pystytään mittaamaan sitä, mitä sen tarkoitus on mitata ja tulokset ovat oikeita. Reliaabeli on tunnusluvun luotettavuus, eli kuin tunnuslukujen mittaustulosten jakauma on pieni. (Salmi & Rekola-Nieminen 2004 87 – 91; Niskanen & Niskanen 2003, 112.)

Kuvio 1. Yrityksen taloudellisen toimintakyvyn osatekijät (J. Leppiniemi & R. Leppiniemi, 2006, 197)

Tunnuslukujen tarkoituksena on niiden tulkinta, ei tuotto, eli yrityksen pitää osata katsoa, ovatko tunnusluvut hyvät vai huonot ja minkälaisia tavoitteita heillä on. Tunnuslukujen tulkitsemisessä ei pidä katsoa vain yhtä tunnuslukua. Huono tunnusluku yhdeltä tilikaudelta ei tarkoita, että yrityksellä menee huonosti ja eri toimialoilla ohjearvot voivat poiketa. Yritysten tulisi seurata omaa kehityssuuntaa vuosittain ja tehdä tarvittavia muutoksia omien johtopäätöksien mukaan. (Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 87 – 91.)

4.1 Kannattavuus

Kannattavuuden tunnusluvut ovat yksi yrityksen tärkeimmistä tunnusluvuista. Kannattavuuden tunnusluvuilla mitataan, kuinka paljon yritys on tehnyt tuottoa. Tunnuslukuja voidaan käyttää eri yritysten vertailuun tai yhden yrityksen kehityksen seuraamiseen. Kannattavuuden yksi tärkein tunnuslukujen nimittäjä on liikevaihto, jota käytetään käyttökate-, liiketulos-, nettotulos- ja rahoitustulosprosentissa.

Yhden vuoden tilinpäätös ei anna tarkkaa kuvaa yrityksen taloudellisesta tilasta, koska yrityksellä voi välillä olla huono tai hyvä vuosi. (Kallunki 2014, 82 – 83; Kaisanlahti & Leppiniemi & Leppiniemi 2021, 181 – 182.)

4.1.1 Käyttökateprosentti

Käyttökateprosentti on voittoprosenttiperusteinen tunnusluku. Käyttökateprosentti on hyvä tunnusluku yksittäisen yrityksen kehityksen seuraamiseen tai samalla toimialalla olevien yritysten vertailuun. Käyttökateella voidaan seurata liiketoiminnan tulosta ennen veroja, poistoja ja arvonalentumisia. Tuloslaskelmaan ei esitetä käyttökateä, mutta kululajikohtaisessa tuloslaskelmassa se esitetään. (Kaisanlahti & Leppiniemi & Leppiniemi 2017, 168.)

Käyttökateprosentti lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$\text{Käyttökateprosentti} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Käyttökateä ei saada suoraan tuloslaskelmasta. Käyttökateen saadaan kuin liikevoittoon lisätään poistot ja arvonalentumiset.

$$\text{Käyttökate} = \text{Liiketulos} + \text{poistot ja arvonalentumiset}$$

4.1.2 Liiketulosprosentti

Liiketulosprosentti on yksi ensimmäisistä tunnusluvuista, joita yritykset katsovat arvioidessaan kannattavuuttaan.

Liiketulos kertoo, paljonko tuotoista on jäljellä ennen veroja ja muita rahoituseriä. Liiketulosprosentti ja liiketulos lasketaan seuraavien kaavojen mukaan:

$$\text{Liiketulosprosentti} = \frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

$$\text{Liiketulos} = \text{Liikevaihto} + \text{liiketoiminnan muut tuotot} - \text{toimintakulut} - \text{poistot ja arvonalennukset}$$

Liiketulosprosentti vaihtelee toimialoittain, joten sitä kannattaa käyttää saman toimialan vertailuun tai oman kehityksen seuraamiseen.

Yritystutkimusneuvottelukunta (Yritystutkimus ry 2017, 65) on antanut liiketulosprosentille seuraavat ohjearvot:

Hyvä	yli 10 %
Tyydyttävä	5–10 %
Heikko	alle 5 %

(Yritystutkimus ry 2017, 64 – 65.)

4.1.3 Nettotulosprosentti

Nettotulos on tunnusluku, jota käytetään yleensä yrityksen varsinaisen toiminnan tuloksena. Se ei kuitenkaan ole tuloslaskelman viimeisen rivin voitto tai tappio. Nettotuloksesta on vähennetty kaikki verot ja kulut, eli hyvällä nettotuloksella yritys on pystynyt selviytymään maksusitoumuksista, kuten lainojen koroista sekä investoinneista. Nettotulos on se osuus, joka jää yrityksen omistajille ja joka toimii voitonjakopäätöksessä. Nettotulos ja nettotulosprosentti lasketaan seuraavien kaavojen mukaan:

$$\text{Nettotulos} = \text{Liiketulos} \pm \text{rahoituserät} \pm \text{verot}$$

$$\text{Nettotulosprosentti} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Nettotulosprosentille ei ole annettu virallista ohjearvoa, vaan yleensä luku pohjautuu yrityksen voitonjako tavoitteisiin. (Nettotulos ja nettotulos-%.)

4.1.4 Rahoitustulosprosentti

Rahoitustulos on tunnusluku, jota käyttävät yleensä rahoittajat. Rahoitustulos kuvaa, kuinka paljon yritys tuottaa tulorahoitusta. Rahoitustuloksen tulisi riittää lainojen lyhennykseen, käyttöpääoman lisäykseen, omistajien voitonjakoon ja eri investointien omarahoitukseen. Rahoitustulos saadaan, kun nettotulokseen lisätään poistot ja arvonalentumiset. (Tuomi-Sorjonen 2016, 229; Rahoitustulos ja rahoitustulos-%.)

Rahoitustulos ja rahoitustulosprosentti lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$\text{Rahoitustulos} = \text{Nettotulos} + \text{poistot ja arvonalennukset}$$

$$\text{Rahoitustulosprosentti} = \frac{\text{Rahoitustulos}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

4.1.5 Oman pääoman tuotto prosentti

Oman pääoman tuotto prosentti on tunnusluku, joka mittaa kuinka paljon yrityksellä on kykyä tehdä tuottoa saaduille pääomille. Sijoittajien näkökulmasta tämä tunnusluku on kaikkein tärkein, sillä se kuvaa paljonko tuottoa on kertynyt vuoden aikana.

Oman pääoma tuotto prosentti lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$\text{Oman pääoman tuotto prosentti} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Oikaistu oma pääoma keskimäärin}} \times 100$$

Tunnusluvun osoittajana käytetään tilikauden voittoa eli nettotulosta, ja osoittajana oikaistua omaa pääomaa keskimäärin tilikaudelta. Oman pääoman tuotto prosenttin tuottovaatimukset pohjautuvat omistajien asettamaan rajaan. (Niskanen & Niskanen 2003, 116; Yritystutkimus ry 2017, 68.)

4.1.6 Sijoitetun pääoman tuotto prosentti

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on yksi käytetyimmistä ja tärkeimmistä yritystä kuvaavista tunnusluvuista. Sijoitetun pääoman tuotto prosentti kertoo, kuinka paljon yritys on hankkinut tuottoa sijoitetulle omalle pääomalle. Sijoitetun pääoman tuotto prosentti lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto prosentti} = \frac{\text{Tilikauden voitto (nettotulos) + Rahoituskulut + verot}}{\text{Sijoitettu pääoman keskimäärin}} \times 100$$

Tunnusluvun osoittajana käytetään tilikauden nettotuloksen, rahoituskulujen ja verojen summaa. Tunnusluvun nimittäjänä käytetään sijoitettua pääomaa. Sijoitetun pääoman määrä lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$\text{Sijoitetun pääoman} = \text{Oma pääoma} + \text{korolliset velat}$$

Tunnuslukua voidaan verrata aiempiin tilikausiin tai muihin yrityksiin. Tunnusluvun arviointi on helppoa, koska se ei poikkea toimialoista. Yritystutkimus ry on antanut tunnusluvulle seuraavan ohjearvon:

Hyvä	15 %
Tyydyttävä	6 – 10 %
Heikko	alle 3 %

Sijoitetun pääoman tuotto prosenttien pitäisi olla vähintään yrityksen veloistaan maksamien korkojen verran. (Kallunki & Lantto & Sahlström 2008, 130–132.)

4.1.7 Kokonaispääoman tuotto prosentti

Kokonaispääoman tuotto prosentti on tunnusluku, johon yrityksen veronmaksuprosessit ja yhtiömuodosta aiheuttava verotustekniikka ei vaikuta. Tunnusluvulla mitataan, kuinka paljon yritys on tuottanut tulosta kaikelle toimintaan sitoutuvalla pääomalla. Kokonaispääoman tuotto prosentti lasketaan seuraavalla tavalla:

$$\text{Kokonaispääoman tuotto prosentti} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma keskimäärin}} \times 100$$

Tunnusluvun laskemisessa osoittajana käytetään tilikauden nettotuloksen, rahoituskulujen ja verojen summaa, kuten edellisessäkin tunnusluvussa, mutta nimittäjänä käytetään oikaistun taseen loppusummaa keskimäärin, joka lasketaan tilikauden lopun ja alun keskiarvosta. Kokonaispääoman tuotolle on annettu seuraavat ohjearvot:

Hyvä	yli 10 %
Tyydyttävä	5–10 %
Heikko	alle 5 %

(Yritystutkimus ry 2017, 66 – 67.)

4.2 Vakavaraisuus

Vakavaraisuus on yrityksen kykyä selviytyä sen maksusitoumuksista pitkällä aikavälillä. Vakavaraisuudessa katsotaan vieraan pääoman ja omanpääoman suhdetta koko pääomaan, eli mitä enemmän yrityksen koko pääomasta on omaa pääomaa, sitä vakavaraisempi yritys on. Vakavaraisuus on tärkeää yrityksille, sillä mitä vakavaraisempi yritys on, sitä paremmin se selviytyy taloudellisista kriiseistä ja muista maksusitoumuksistaan. (Tuomi-Sorjonen 2016, 231.)

Vakavaraisuus toimii myös yrityksen rahoitusriskin mittarina – mitä vakavaraisempi yritys on, sitä pienempi on rahoitusriski. Liian vakavaraiset yritykset eivät hyödynnä velan vipuvaikutusta, eli yritys ansaitsee suuremman tuoton, jota sen pitäisi maksaa lainan korosta. Yrityksillä on yleensä jokin vakavaraisuustavoite, jota he mittaavat sen tunnuslukua käyttäen. Yleisimmät tunnusluvut, joita käytetään, ovat nettovelkaantumisaste, omavaraisuusaste ja suhteellinen velkaantuneisuus. (Kallunki & Lantto & Sahlström 2008, 142 – 143.)

4.2.1 Nettovelkaantumisaste

Vakavaraisuuden yksi tunnusluku on nettovelkaantumisaste eli gearing. Nettovelkaantumisaste kuvaa sitä, kuinka paljon yritys on velkaantunut. Tässä tunnusluvussa huomioidaan vain korolliset velat, ei ostovelkoja tai muita korottomia velkoja.

Nettovelkaantumisaste lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$\text{Nettovelkaantumisaste} = \frac{\text{Korollinen vieras pääoma - Rahat ja arvopaperit}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

Nettovelkaantumisasteelle ei ole annettu selkeää ohjearvoa ja sitä voidaan verrata vain saman toimialan yrityksiin. Jos nettovelkaantumisaste on alle 1, niin se on silloin hyvä. Nettovelkaantumisaste voi saada negatiivisen arvon, jos sillä on rahavaroja, rahaa ja pankkisaamisia enemmän kuin velkaa. (Kaisanlahti & Leppiniemi & Leppiniemi 2017, 199 – 200.)

4.2.2 Omavaraisuusaste

Yleinen omavaraisuustunnusluku on omavaraisuusaste. Omavaraisuusasteella pystytään seuramaan, paljonko yrityksen varallisuutta on rahoitettu omalla pääomalla, eli paljonko oma omanpääoman suhdetta taseen loppusummaan. Omavaraisuusasteella pystytään myös seuraamaan yrityksen tappion sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä.

Omavaraisuusaste lasketan seuraavan kaavan mukaan:

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - Saadut ennakot}} \times 100$$

Omavaraisuusaste vaihtelee yrityskohtaisesti ja toimialoittain. Omavaraisuusaste ilmoitetaan prosentteina, jolloin voidaan seurata, kuinka paljon tasetta on rahoitettu omalla pääomalla. (Kallunki & A-Lantto & Sahlström, 2008, 147 – 151.)

Yritystutkimus on antanut seuraavat ohjearvot:

Hyvä	Yli 40 %
Tyydyttävä	20–40 %
Heikko	Alle 20 %

4.2.3 Suhteellinen velkaantuneisuus

Suhteellisella velkaantuneisuudella mitataan, kuinka paljon yritykselle on kertynyt vierasta pääomaa suhteessa sen liikevaihtoon. Jos yrityksellä on korkea suhteellinen velkaantuneisuus, niin sillä täytyy olla myös korkea liikevoittoprosentti. (Kallunki & Lantto & Sahlström 2008, 151 – 153.)

Suhteellisen velkaantuneisuus laskentaan seuraavan kaavan mukaan:

$$\text{Suhteellinen velkaantuneisuus} = \frac{\text{Taseen velat} - \text{Saadut ennakot}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Suhteellinen velkaantuneisuus vaihtelee voimakkaasti eri toimialojen välillä ja sitä voidaan verrata vain samojen toimialojen kesken. Hyvin pääomavaltaisilla toimialoilla on tavallista enemmän suhteellista velkaantuneisuutta.

Yritystutkimus ry antamat ohjearvot:

Hyvä	Alle 40 %
Tyydyttävä	40–80 %
Heikko	Yli 80 %

4.3 Maksuvalmius

Maksuvalmius eli likviditeetti on yrityksen kykyä selviytyä maksuveloista lyhyellä aikavälillä sekä yl-lättävistä maksuvelvoitteista. Maksuvalmius kiinnostaa velkojia ja tavarantoimittajia, koska hyvä maksuvalmius antaa luotettavan kuvan yrityksestä.

Yrityksen likviditeetti on riittävä, kun yritys pystyy suoriutumaan kaikista maksuista ilman lyhytaikaisia rahoitusta. Yrityksen tulisi löytää itselleen paras mahdollinen likviditeetin taso, jottei yritykselle synny ylikviditeettiä. Ylikviditeetti syntyy, kun yrityksellä on useampi huonosti tuottava lyhytaikainen sijoitus tai tulo, jotka laskevat sen pääoman tuottoa. Maksuvalmiuden kolme yleisintä tunnuslukua ovat quick ratio, current ratio ja nettokäyttöpääomaprosentti. (Kallunki 2014, 123 – 124.)

4.3.1 Quick ratio

Maksuvalmiussuhde eli quick ratio tai happotesti on tiukin tunnusluku, jolla pystytään mittaamaan, kuinka yritys selviää lyhyellä aikavälillä lyhytaikaisista veloistaan. Quick ration likviditeettivaroiksi katsotaan vain rahoitusomaisuus, johon kuuluu lyhytaikaiset saamiset eli yleensä myyntisaamiset sekä rahat ja rahoitusarvopaperit. Nimittäjäksi lasketaan lyhytaikainen vieras pääomaan, joista on vähennetty lyhytaikaiset ennakkomaksut. (Kallunki & Lantto & Sahlström 2008, 153 – 161)

Quick ration lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus - Osatuloutusten saamiset}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma - lyhytaikaiset saadut ennakot}}$$

Quick Ration suositusarvo on 1, jolloin vieraasta pääomasta selvittää pelkällä rahoitusomaisuudella. Tulos 1–1,5 on erinomainen. Yritykselle kriittinen arvo on noin 0,4–0,5. Jos arvo on alempi, yrityksen rahoituspuskuri ei välttämättä kata lyhytaikaisia velkoja. Yritys voi selvittää pienemmälläkin arvolla, mutta alle 0,3:n arvoa voidaan pitää riskinä. Yrityksellä saattaa olla tilikauden aikana poikkeava tunnusluku, koska quick ratio -arvo otetaan tilinpäätöspäivänä. Maksuvalmius voi tilikauden aika muuttua useamman kerran ja koska se otetaan kerran vuodessa, tunnusluvun kehitystä seurataan useammalta vuodelta. (Kallunki 2014, 124 – 125.)

Yritystutkimus ry:n ohjearvot quick rationille ovat

Hyvä	Yli 1
Tyydyttävä	0,5 – 1
Heikko	Alle 0,3

4.3.2 Current ratio

Current ratio on tunnusluku, jonka avulla pystytään tarkastelemaan yrityksen likviditeettiä laajemmin kuin quick ratioissa. Current ratioissa katsotaan, että yritys pystyy tarvittaessa muuttamaan vaihto-omaisuuden nopeasti rahaksi ja siten maksamaan lyhytaikaiset velkansa. Current ratioissa nimittäjänä käytetään lyhytaikaista vierasta pääomaa, eikä siitä vähennetä lyhytaikaisia saatuja ennakoita kuten quick ratioissa. (Kallunki 2014, 125 – 126.)

Current ration lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

Yrityksen current ration mukavuusalue on 1,5–2, mutta se voi vaihdella eri toimialojen kesken ja usein 1 voi olla hyväksyttävä arvo. Pieni current ratio voi viitata siihen, ettei yritys pysty suoriutumaan veloistaan. Pientä current ratiota voi tukea hyvällä vakaalla kassavirralla. Liian suuren current ration (yli 2) perusteella voidaan katsoa, ettei yritys käytä omia resursseja tehokkaasti. (Kallunki & Lantto & Sahlström 2008, 153 – 161.)

Yritystutkimus ry:n ohjearvot current rationille ovat:

Hyvä	Yli 2
Tyydyttävä	1 – 2
Heikko	Alle 1

Kuten quick ratioissa, tunnusluku otetaan tilinpäätöshetkellä ja se voi poiketa tilikauden aikana. Siksi on tärkeää seurata tunnusluvun kehitystä edellisiltä vuosilta. Ohjearvot voivat poiketa eri toimialoilla.

4.3.3 Nettokäyttöpääomaprosentti

Nettokäyttöpääomalla katsotaan, kuinka paljon yritys on rahoittanut sen käyttöpääomaa pitkäaikaisella vieraalla pääomalla tai omalla pääomalla. Nettokäyttöpääoma tunnusluvulla voidaan tarkastella yrityksen likviditeetin tarvetta, joka rahoitetaan pitkäaikaisella pääomalla. Nettokäyttöpääoma saadaan yrityksen lyhytaikaisten varojen ja velkojen erotuksella.

Yrityksen nettokäyttöpääoma lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$\text{Nettokäyttöpääoma} = \text{Rahoitusomaisuus} + \text{Vaihto-omaisuus} - \text{Lyhytaikainen vieras pääoma}$$

Suhteuttamalla nettokäyttöpääoma liikevaihtoon saadaan nettokäyttöpääomaprosentti.

Nettokäyttöpääomaprosentilla seurataan kuinka suuren osuuden liikevaihdosta nettokäyttöpääoma muodostaa. Nettokäyttöpääomaprosenttia seuraamalla voidaan nähdä, kuinka paljon yrityksen nettokäyttöpääoma muuttuu liikevaihdon muuttuessa. (Kallunki 2014, 126 – 127.)

Yrityksen nettokäyttöpääomaprosentti lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$\text{Nettokäyttöpääomaprosentti} = \frac{\text{Nettokäyttöpääoma}}{\text{Liikevaihto}}$$

Nettokäyttöpääomaprosenttia käytetään yleensä sen kehityksen seuraamiseen. Hyvin menevällä yrityksellä nettokäyttöpääomaprosentti ei saisi kasvaa samalla kun liikevaihto kasvaa, eli liikevaihdon kasvaessa se ei lisää nettokäyttöpääomaa. (Kallunki & Lantto & Sahlström 2008, 153 – 161.)

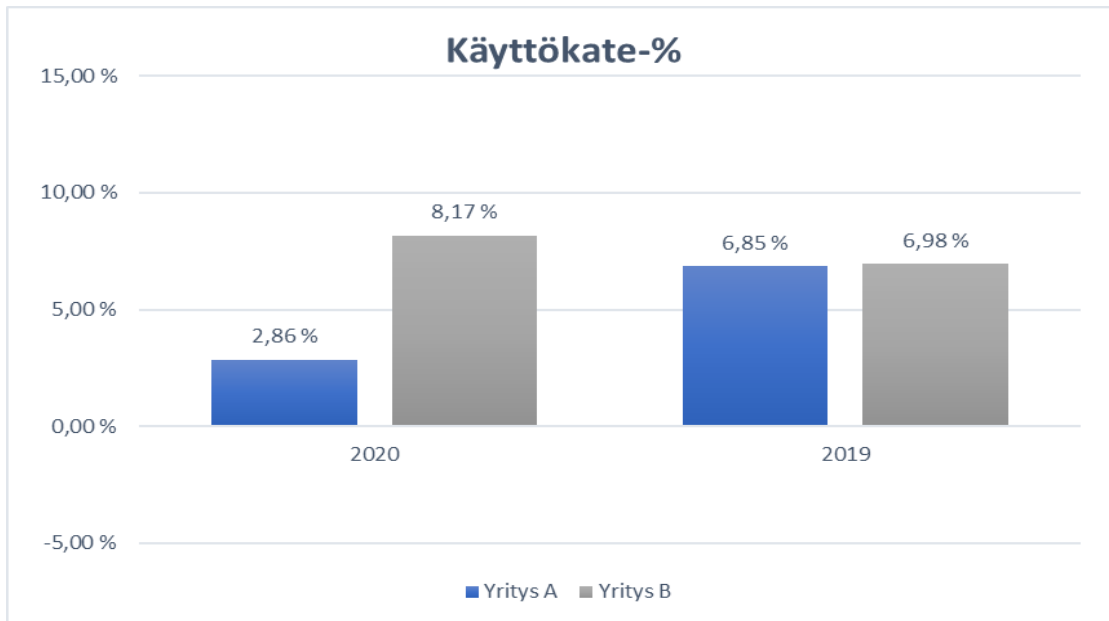
5 YRITYS A JA YRITYS B TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Analysoin kahden saman toimialan yrityksen tilinpäätökset vuosilta 2019 ja 2020. Kummankin yrityksen viralliset ja oikaistut tilinpäätökset ja taseet löytyvät liitteistä. Pidän molemmat yritykset anonyymeinä, joten käytän niistä nimityksiä Yritys A ja Yritys B. Yritykset ovat kooltaan suhteellisen samankokoisia ja kumpikin työllistää noin 5–9 henkilöä. Ainoa ero näiden yritysten välillä on, että ne sijaitsevat eri paikkakunnilla. Koska käytän vain kahden vuoden tilinpäätöksiä, en analysoi yritysten kehityssuuntaa vaan keskityn enemmän kahden yrityksen vertailuun. Käyn läpi tunnusluvut järjestyksessä kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius. Tunnuslukujen laskukaavat löytyvät edellisestä luvusta.

5.1 Kannattavuuden tunnusluku

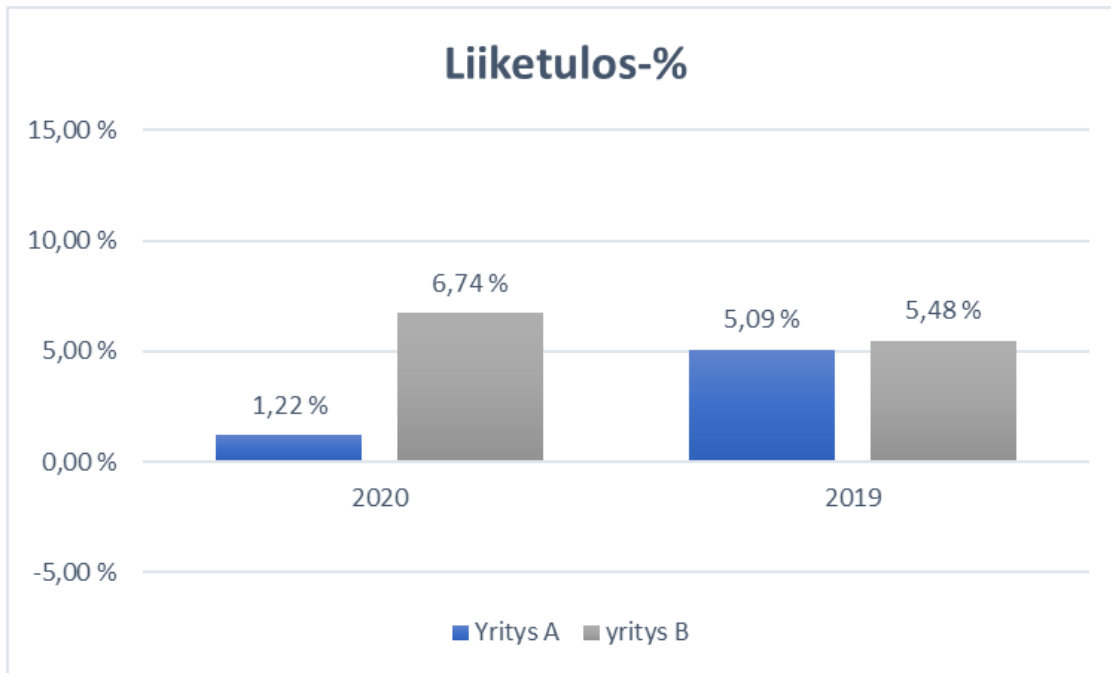
Tässä opinnäytetyössä valitsin kannattavuuden tunnusluvuiksi käyttökate-, liiketulos-nettotulos- ja kokonaispääoman tuotto prosentit. Koska yritykset ovat pienyrityksiä ja käytössä on vain vuosien 2019 ja 2020 tilikaudet, nämä tunnusluvut soveltuvat parhaiten yritysten vertailuun ja kehityksen seuraamiseen. Tunnuslukujen laskukaavat löytyvät luvusta 4, tilinpäätökset ja taseet liitteistä.

Käyttökate saadaan, kun käyttökate jaetaan liikevoitolla. Käyttökateprosentille ei ole annettu yleistä ohjearvoa, koska se vaihtelee vahvasti eri toimialoilla, mutta käyttökateprosentin olisi hyvä olla vähintään noin 10 %. Kuviosta 2 näemme molemman yrityksen käyttökateprosentit rinnakkain eri vuosilta. Vuonna 2019 molempien yritysten käyttökateet ovat hyvin samanarvoiset. Yritys A:n käyttökate on 6,85 % ja Yritys B:n käyttökate 6,98 %, kummankin yrityksen vuoden 2019 käyttökate voidaan pitää tyydyttävänä. Vuonna 2020 Yritys A:n käyttökateprosentti laski arvoon 2,86 %, jota voidaan pitää heikkona. Yritys B:n käyttökate taas nousi arvoon 8,17 %, jota voidaan pitää vielä tyydyttävänä arvona.

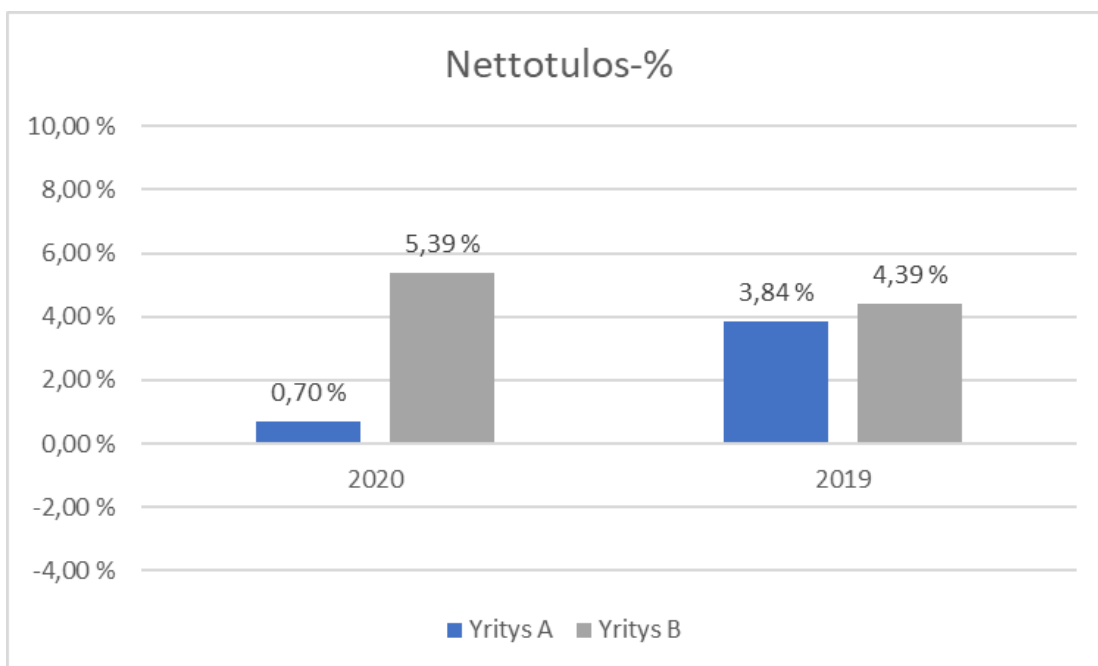
Kuvio 2. Käyttökateprosentti

Liiketulospoosentti saadaan kuin liiketulos jaetaan liikevaihdolla. Kuvioista 3 näemme Yritys A:n ja Yritys B:n liiketulospoosentit. Yritysneuvottelukunta on antanut liiketulospoosentille ohjearvot, joita voimme käyttää yritysten vertailuun. Vuonna 2019 molemmilla yrityksillä on hyvin samankaltaiset arvot, Yritys A:n liiketulospoosentti on 5,09 % ja Yritys B:n 5,48 %. Näitä voidaan pitää tyydyttävänä arvoina. Vuonna Yritys A:n liiketulospoosentti laski arvoon 1,22 %, jota voidaan pitää heikkona. Yritys B:n liiketulospoosentti nousi arvoon 6,74 %, jota voidaan edelleen pitää tyydyttävänä. Yritystutkimuksen antamilla ohjearvoilla alle 5 % on heikko ja 5–10 % on tyydyttävä.

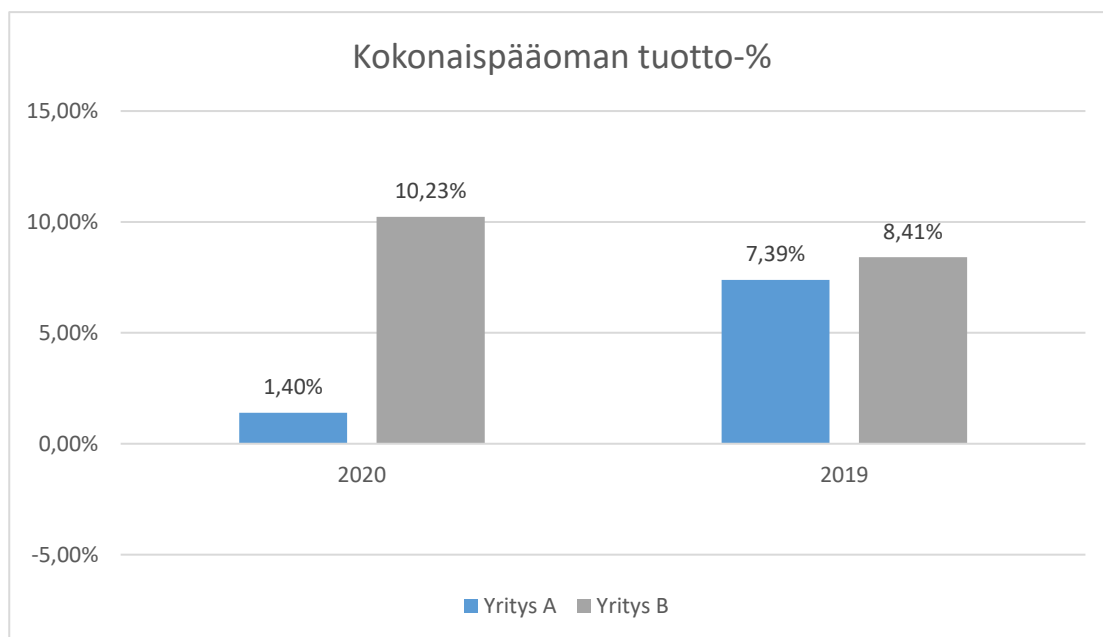
Kuvio 3. Liiketulosprosentti

Nettotulosprosentti saadaan, kun nettotulos jaetaan liikevaihdolla. Kuviosta 4 näemme Yritys A:n ja Yritys B:n nettotulosprosentit. Nettotulosprosentille ei ole annettu virallista ohjearvoa, sillä se perustuu omistajien voitonjakotavoitteisiin, mutta yli 10 % voidaan pitää tyydyttävänä omistajien näkökulmasta. Vuonna 2019 molemmilla yrityksillä on samankaltaiset arvot. Yritys A:n nettotulosprosentti on 3,84 % ja Yritys B:n 4,39 %. Vuonna 2020 Yritys A:n nettotulosprosentti laski arvoon 0,70 % ja Yritys B:n nousi arvoon 5,39 %.

Kuvio 4. Nettotulosprosentti

Kuviosta 5 nähdään Yritys A:n ja Yritys B:n kokonaispääoman tuotto-% tilikausilta 2019 ja 2020. Yritystutkimus ry on antanut kokonaispääoman tuotto-%:n ohjearvot, joita käytämme tunnusluvun tulkinnassa. Vuonna 2019 molemmilla yrityksillä on samankaltaiset arvot. Yritys A:n kokonaispääoman tuotto-% on 7,39 % ja Yritys B:n 8,41 %, joita voidaan pitää tyydyttävänä arvoina. Vuonna 2020 Yritys A:n kokonaispääoman tuotto-% laski arvoon 1,40 %, jota voidaan pitää heikkona arvona. Yritys B:n kokonaispääoman tuotto-% nousi arvoon 10,23 %, jota voidaan pitää hyvänä. Yritystutkimus ry:n antamilla ohjearvoilla alle 5 % on heikko, 5–10 % on tyydyttävä ja yli 10 % on hyvä.

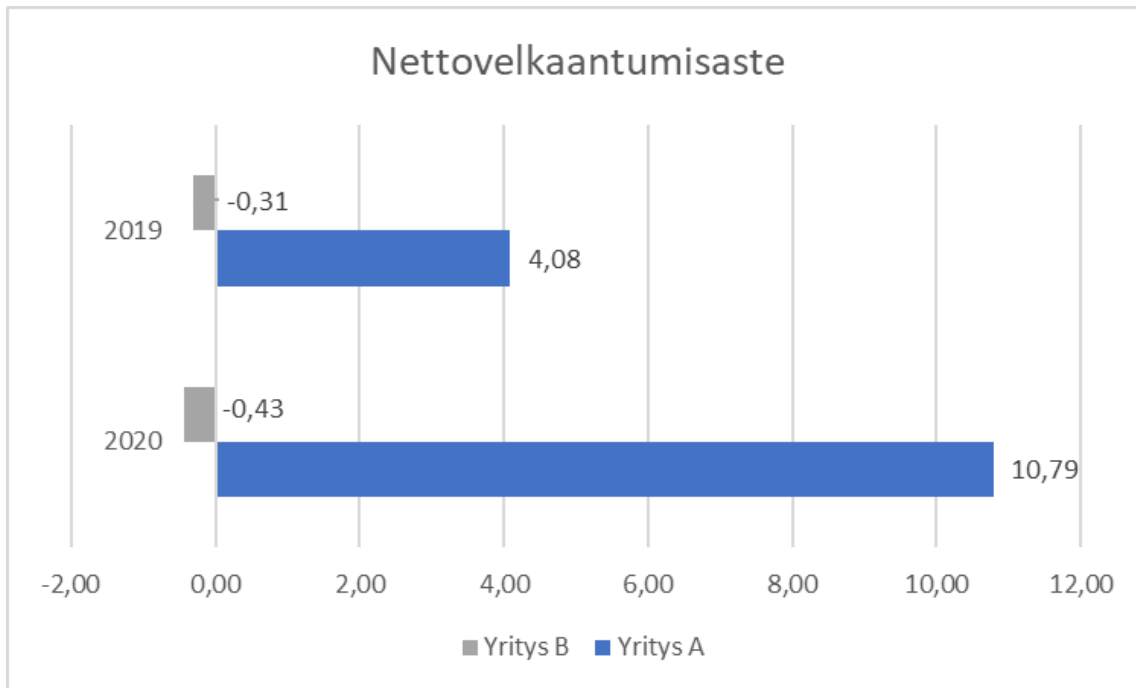
Kuvio 5. Kokonaispääoma tuotto-%

5.2 Vakavaraisuuden tunnusluvut

Vakavaraisuudella mitataan sitä, onko yritys vakaassa taloudellisessa tilanteessa. Vakavaraisuuden osalta käytän nettovelkaantumisasteen, omavaraisuusasteen ja suhteellisen velkaantuneisuuden tunnuslukuja. Luvusta 4 löytyvät tunnuslukujen laskukaavat, tilinpäätökset ja taseet liitteistä.

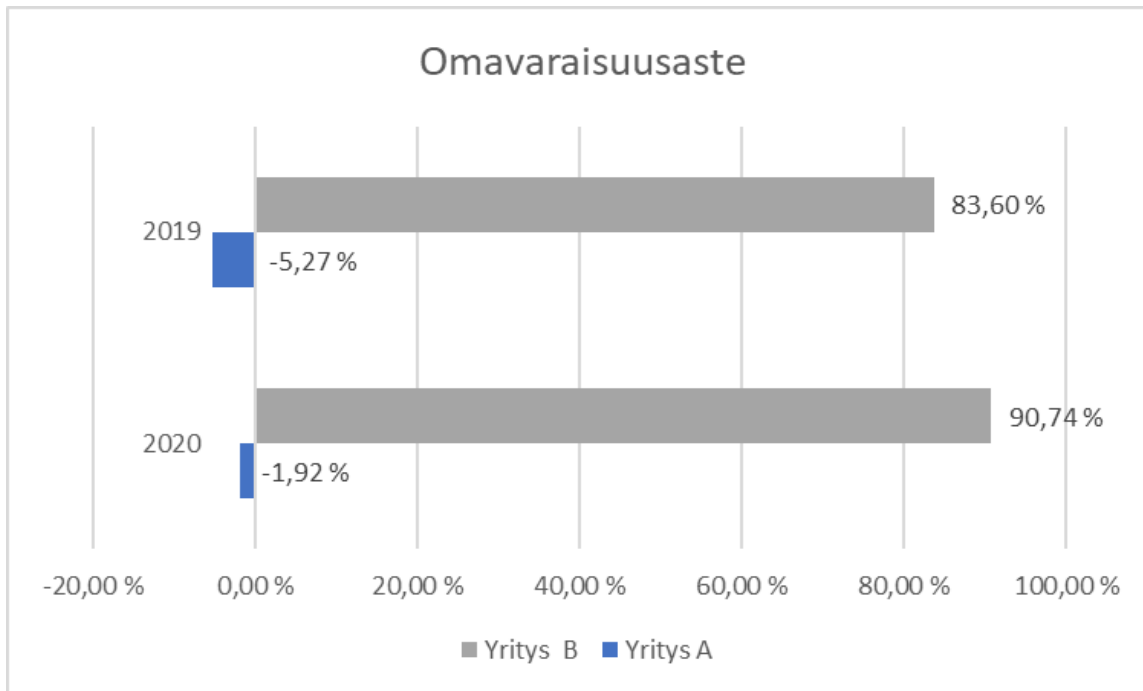
Nettovelkaantumisaste saadaan, kun korollinen vieras pääoma erotetaan ensin rahoista ja arvopapereista ja sitten jaetaan se omalla pääomalla. Nettovelkaantumisasteelle ei ole annettu virallista ohjearvoa, mutta alle 1 arvoa voidaan pitää hyvänä. Kuviosta 6 näemme Yritys A:n ja Yritys B:n nettovelkaantumisasteen tunnusluvut vuosilta 2019 ja 2020. Vuonna 2019 Yritys A:n nettovelkaantumisaste oli 4,08, jota voidaan pitää erittäin heikkona. Vuonna 2020 Yritys A:n nettovelkaantumisaste nousi arvoon 10,97, eli se heikkeni entisestään. Yritys A:n heikko nettovelkaantumisaste johtuu heikosta omasta pääomasta. Yritys B:n

nettovelkaantumisaste vuonna 2019 on -0,31 ja vuonna 2020 se laskee arvoon -0,43. Yritys B:n negatiivinen nettovelkaantumisaste johtuu siitä, että yrityksellä on enemmän rahavaroja kuin velkaa.

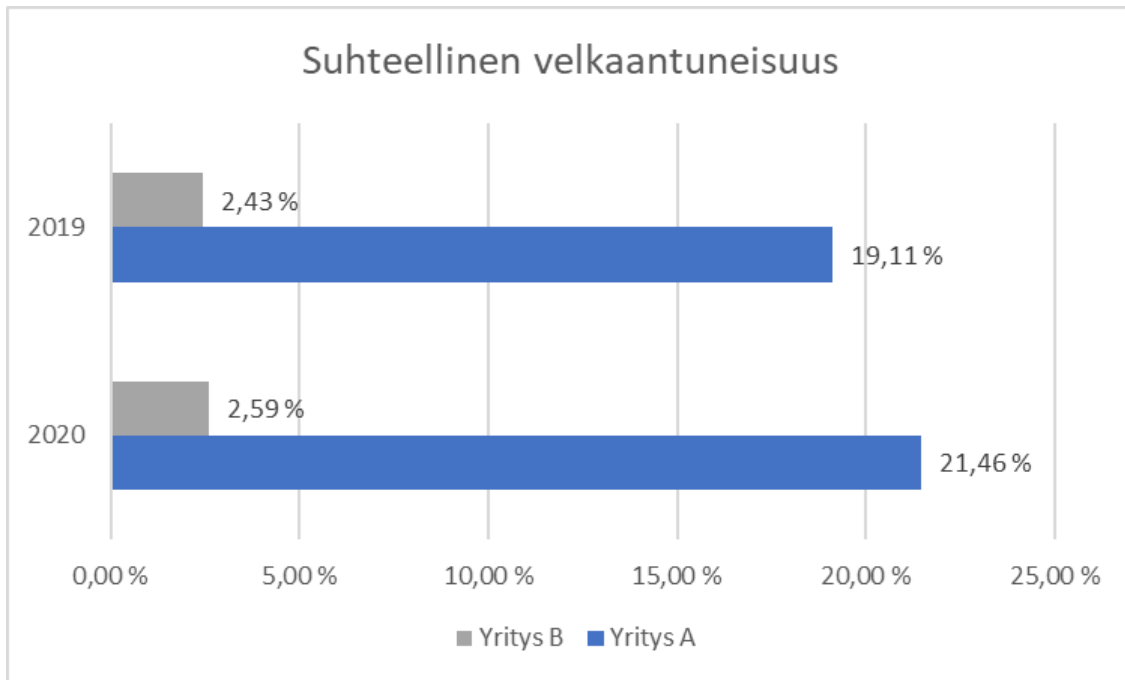
Kuvio 6. Nettovelkaantumisaste

Omavaraisuusaste saadaan, kun oma pääoma jaetaan taseen loppusummalla, josta on saadut ennakot vähennetty. Omavaraisuusaste mittaa paljonko yritys on rahoittanut yritystä omalla pääomalla. Yritystutkimus ry on antanut omavaraisuusasteelle ohjearvot, joita käytämme yritysten tunnuslukujen vertailuun. Kuvio 7 näemme Yritys A:n ja Yritys B:n omavaraisuusasteen tunnusluvut. Vuonna 2019 Yritys A:n omavaraisuusaste oli -5,27 %, jota voidaan pitää erittäin heikkona. Yritys B:n omavaraisuusaste oli 83,60 %, jota voidaan pitää erinomaisena. Vuonna 2020 Yritys A:n omavaraisuusaste nousi arvoon -1,92 %, joka on edelleen erittäin heikko. Yritys B:n omavaraisuusaste nousi arvoon 90,74 %, joka on erinomainen. Yritystutkimuksen antamien ohjearvojen mukaan alle 20 % omavaraisuus on heikko ja yli 40 % on hyvä.

Kuvio 7. Omavaraisuusaste

Suhteellinen velkaantuneisuus saadaan, kun taseen veloista vähennetään saadut ennakot ja se jaetaan liikevaihdolla. Suhteellisen velkaantuneisuuden ohjearvot vaihtelevat voimakkaasti eri toimialoilla. Kuvio 8 näemme Yritys A:n ja Yritys B:n suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvut vuosien 2019 ja 2020 tilikaudelta. Yritys A:n vuoden 2019 tilikaudella suhteellinen velkaantuneisuus oli 19,11 %, jota voidaan pitää hyvänä. Yritys B:n vuoden 2019 tilikaudella suhteellinen velkaantuneisuus oli 2,43 %, jota voidaan pitää myös hyvänä. Molempien yritysten tunnusluvut nousivat hieman tilikaudella 2020. Yritys A:n suhteellinen velkaantuneisuus nousi arvoon 21,46 ja Yritys B:n arvoon 2,59 %, ja molempia tunnuslukuja voidaan pitää hyvinä. Yritystutkimus ry:n ohjearvon mukaan alle 40 % voidaan pitää hyvänä arvona.

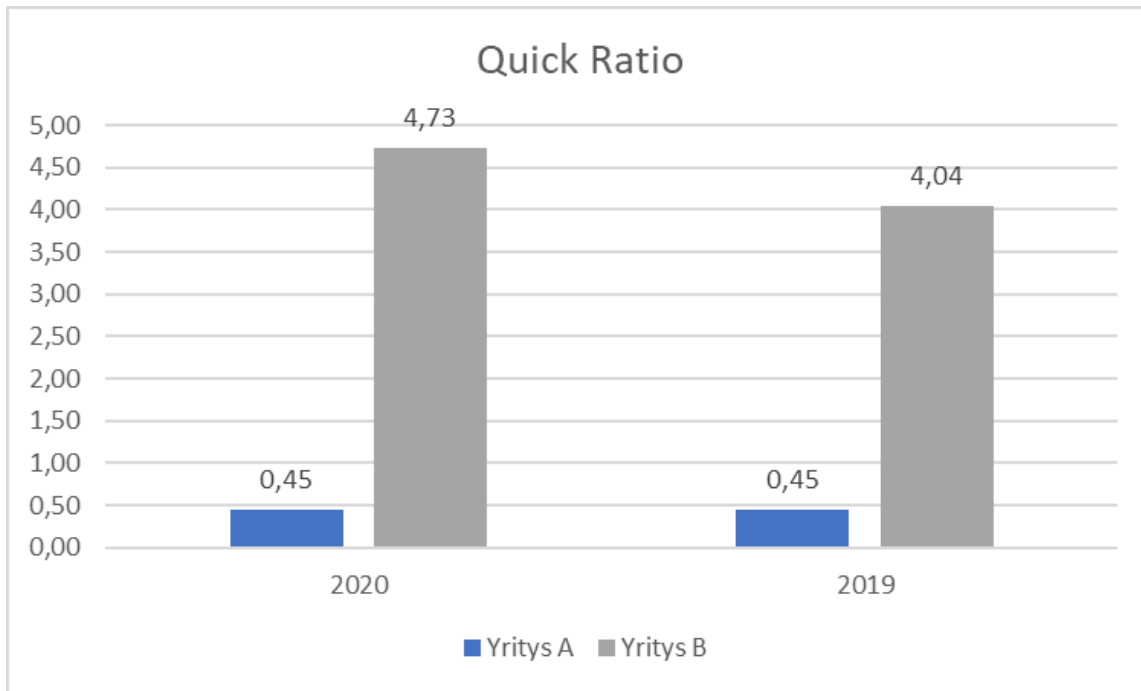
Kuvio 8. Suhteellinen velkaantuneisuus

5.3 Maksuvalmiuden tunnusluvut

Maksuvalmiuden tunnusluvut mittaavat sitä, kuinka yritys selviytyy maksuvelvoitteistaan lyhyellä aikavälillä. Tunnuslukuina käytän quick ratiota, current ratiota ja nettokäyttöpääomaa. Tunnuslukujen laskukaavat löytyvät luvusta 4, tilinpäätökset ja taseet liitteistä.

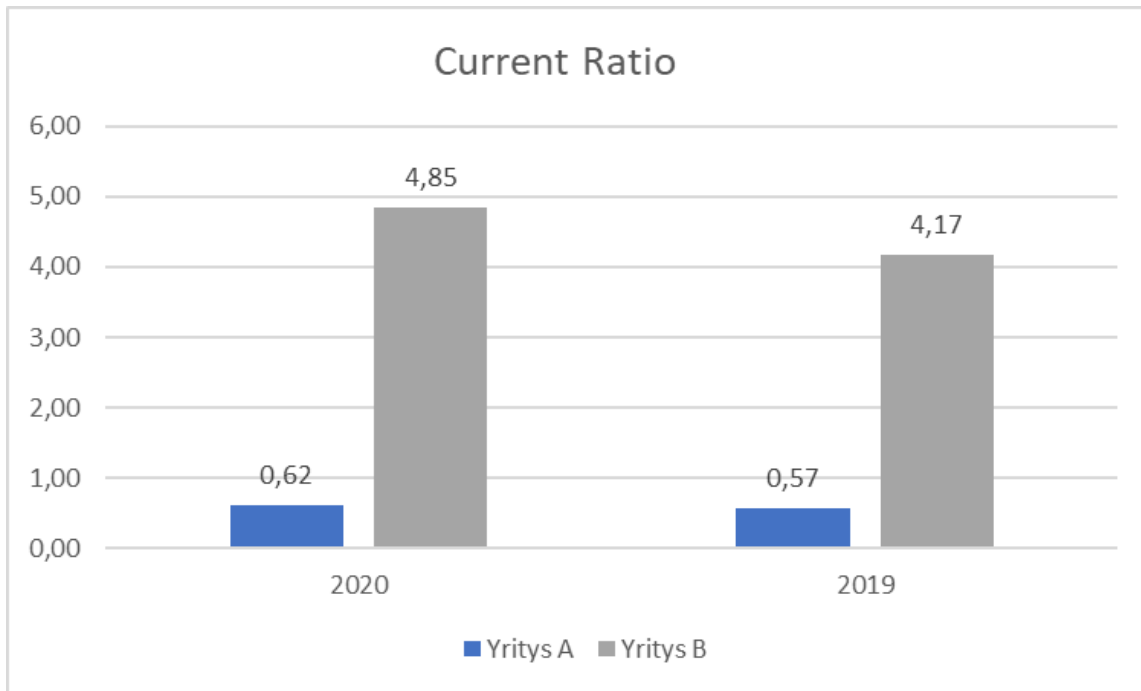
Quick ratio saadaan, kun lyhytaikaiset saamiset, arvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset jaetaan lyhytaikaisella vieraalla pääomalla, josta on vähennetty saadut ennakkomaksut. Yritystutkimus ry on antanut quick ratiolle ohjearvot. Kuviosta 9 näemme, että Yritys A:n tunnusluku molempina tilikausina on 0,45, joka on heikon ja tyydyttävän rajalla. Yritys B:n quick ratio vuonna 2019 oli 4,04, josta se nousi vuonna 2020 arvoon 4,73. Yritys B:n molempien vuosien quick ratiota voidaan pitää erinomaisena. Yritystutkimus ry on antanut quick ration ohjearvoksi yli 1 – hyvä, 0,5–1 tyydyttävänä ja alle 0,3 heikko.

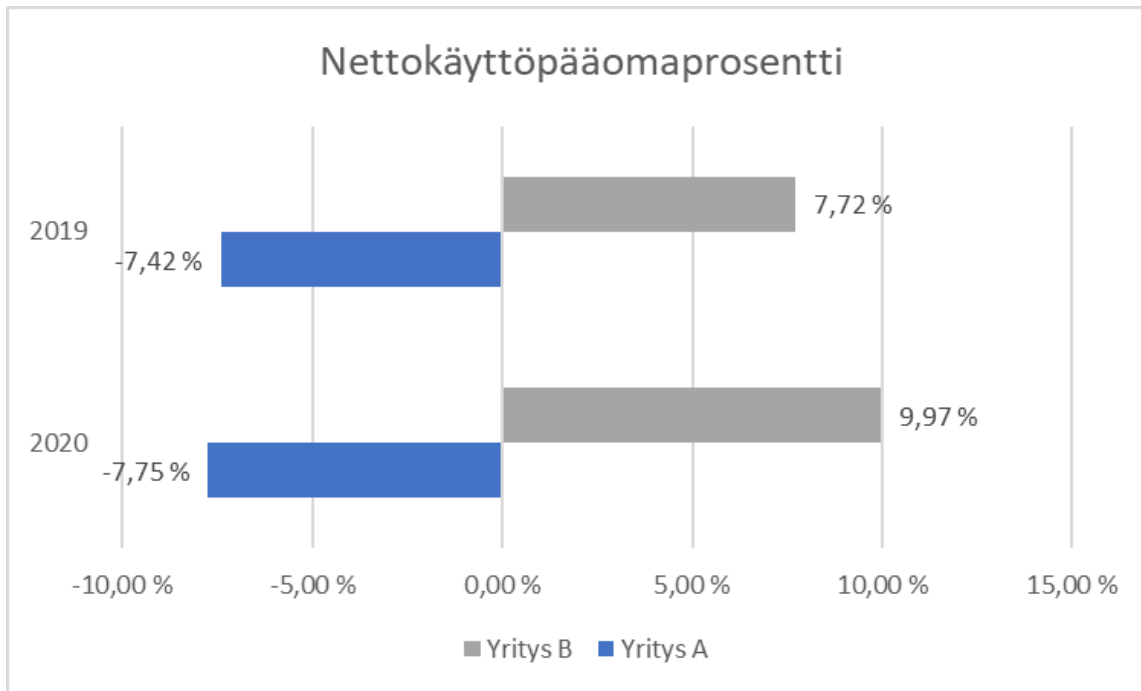
Kuvio 9. Quick ratio

Current ratio saadaan, kun vaihto-omaisuus ja rahoitusomaisuus jaetaan lyhytaikaisella vieraalla pääomalla. Current ratio lasketaan samalla tavalla kuin quick ratio, mutta lisäksi vaihto-omaisuuteen lisätään rahoitusomaisuus. Yritystutkimus ry:n on antanut ohjearvot current ratiolle. Kuviosta 10 näemme, että molempien yritysten tunnusluvut ovat hieman parempia kuin quick ratiossa. Tämä johtuu siitä, että niiden nimittäjiin on lisätty vaihto-omaisuus. Vuonna 2019 Yritys A:n current ratio oli 0,57 ja vuonna 2020 se nousi arvoon 0,62. Yritys A:n tunnuslukujen arvoa voidaan pitää current ration ohjearvojen mukaan heikkona. Yritys B:n current ratio vuonna 2019 oli 4,17 ja vuonna 2020 se nousi arvoon 4,85. Yritys B:n current ratio oli molempina vuosina hyvä. Yritystutkimus ry:n ohjearvojen mukaan alle 1 on heikko ja yli 2 on hyvä.

Kuvio 10. Current ratio

Nettokäyttöpääomaprocentti saadaan, kun rahoitusomaisuus ja vaihto-omaisuus vähennetään lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta ja tulos jaetaan liikevaihdolla. Nettokäyttöpääomaprocentille ei ole annettu virallista ohjearvoa. Kuviossa 11 näemme, että Yritys A:n nettokäyttöpääoma on negatiivinen molempina vuosina, mikä johtuu yrityksen tappiosta. Yritys A:n nettokäyttöpääomaprocentit olivat molempina vuosina hyvin samanarvoiset – vuonna 2019 arvo oli -7,42 % ja se laski vuonna 2020 arvoon -7,75 %. Yritys B:n nettokäyttöpääomaprocentti oli 7,72 % vuonna 2019 ja nousi arvoon 9,97 % vuonna 2020.

Kuvio 11. Nettokäyttöpääomaprosentti

6 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖS

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli verratta kahta yritystä keskenään. Tein molemmille yrityksille tunnuslukuanalyysin ja vertasin niitä keskenään vuosien 2019 ja 2020 pohjalta. Molempien yritysten tarkemmat tiedot löytyvät liitteistä. Tilinpäätösten oikaisun tein itse käyttämällä apuna kirjallisuutta, minkä jälkeen syötin ne Exceliin. Käytin tunnuslukujen laskemisessa ja kaavojen tekemisessä Excel-ohjelmaa.

Kannattavuuden tunnusluvuissa käytettiin käyttökateprosenttia, liiketulosprosenttia, nettotulosprosenttia ja kokonaispääoman tuottoa prosenttia. Molempien yritysten tilikauden 2019 kannattavuuden tunnusluvut olivat todella samankaltaiset ja jokaisessa kannattavuuden tunnusluvussa heitto oli alle 2 %. Yritys B:n kannattavuus oli hieman parempi, mutta Yritys A:n oli myös hyvällä tasolla. Vuoden 2020 tilikautena Yritys A:n kannattavuus romahti tyydyttävän ja heikon tasolle, kun taas Yritys B:n kannattavuus nousi noin 1–2 %. Yritys A:n vuoden 2020 heikon suorituksen syynä oli huomattavasti heikompi liikevaihto. Yritys A:n liikevaihto vuonna 2019 oli 422 644,99 euroa ja vuonna 2020 se oli 364 602,42 euroa. Liikevaihto siis laski 58 042,57 eurolla, mikä on -15,92 % lasku. Yritys B:n liikevaihto taas kasvoi. Yritys B:n liikevaihto vuonna 2019 oli 560 369,55 euroa ja vuonna 2020 se nousi 596 787,06 euroon, mikä on 6,5 % kasvu.

Vakavaraisuudessa käytettiin nettovelkaantumisastetta, omavaraisuusastetta ja suhteellista velkaantuneisuusastetta. Nettovelkaantumisasteen osalta Yritys B:llä on mennyt erittäin hyvin molempina vuosina. Tämä johtuu siitä, että se on ottanut todella vähän lainaa. Yritys B:llä on enemmän rahaa ja pankkisaamisia kuin lainaa, minkä johdosta yrityksen nettovelkaantumisaste on negatiivisen puolella, mitä voidaan pitää hyvänä asiana. Yritys A:n heikko nettovelkaantumisaste johtuu sen suuresta vieraan pääoman määrästä ja heikosta omasta pääomasta. Yritys A:n vieras pääoma vuonna 2019 oli 80 749,70 euroa ja vuonna 2020 se laski 78 238,94 euroon. Yritys A:n on ottanut edellisillä tilikausilla tappiota, jonka johdosta sen oma pääoma oli molempina tilikausina negatiivinen.

Omavaraisuusasteen tunnusluvun näkökulmasta Yritys B:llä menee erittäin hyvin molempina tilikausina. Yritys B:n vahva omavaraisuusaste johtuu sen suuresta omasta pääomasta ja pienestä vieraasta pääomasta. Yritys A:n omavaraisuusaste oli molempina tilikausina negatiivinen, mikä johtuu negatiivisesta omasta pääomasta ja suuresta vieraasta pääomasta.

Suhteellinen velkaantuneisuus sai molempien yritysten kohdalla hyvät arvot, mutta Yritys B:llä tämän tunnusluvun arvo oli huomattavasti parempi. Yritys B:llä oli alle 0,2 % muutos edelliseen vuoteen. Yritys A:n suhteellinen velkaantuneisuus nousi noin 2 % vaikka sen liikevaihto laski -15,92 %. Tämä johtuu lainojen vähentymisestä edelliseen tilikauteen verrattuna.

Maksuvalmiuden tunnuslukuina käytetään quick ratiota, current ratiota ja nettokäyttöpääomaprocenttia. Yritys A:n quick ratio oli molempina vuosina 0,45, jota voidaan pitää heikon ja tyydyttävän rajalla. Yritys B:n quick ratio oli molempina vuosina yli 4, mitä voidaan pitää hyvänä tuloksena. Yritys B:n suuren quick ratio -arvon syynä on sen matala lyhytaikaisten velkojen määrä. Current ration ohjearvot ovat tiukemmat kuin quick ration. Yritys B:llä on vähän vaihto-omaisuutta ja sen current ratio on melkein sama kuin quick ration, koska current ratio lasketaan kuten quick ratio, mutta siihen on lisätty vielä vaihto-omaisuus. Yritys A:lla ei ole suuria määriä vaihto-omaisuutta, joten silläkään ei ole suuria muutoksia current ration osalta, mutta koska current ration ohjearvot ovat tiukempia, voidaan pitää Yritys A:n current rationia heikkona. Nettokäyttöpääomaprocentit olivat Yritys A:lla ja Yritys B:llä täysin vastakkaiset. Yritys A:lla oli negatiivinen nettokäyttöpääoma ja Yritys B:llä taas positiivinen. Yritys A:n nettokäyttöpääomaprocentti oli negatiivinen molempina tilikausina, joten voidaan tulla siihen tulokseen, että Yritys A:n maksuvalmius on heikolla tasolla. Yritys B:n nettokäyttöpääoma oli taas positiivinen, mikä viittaa hyvään maksuvalmiuteen.

Yritysten tunnuslukuanalyysin pohjalta voidaan todeta, että Yritys B:llä menee hyvin ja kehityssuunta on positiivinen ja vakaa. Yritys A:lla menee heikosti ja kehityssuunta on heikko. Koska tunnuslukuanalyysissä käytettiin kahta tilikautta, ei voida saada luotettavaa kuvaa yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Tämä tilinpäätösanalyysi kuvaa yritysten taloudellista tilaa lyhyellä aikavälillä.

Tunnuslukuja analysoidessa voidaan arvioida yritysten arvoa. Yritys B:n hyvällä kannattavuudella, vakavaraisuudella ja maksuvalmiudella voidaan todeta, että yritykseen rahoittaminen on turvallista. Yritys A:n heikon kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden sekä entisten velkojen perusteella yrityksen rahoittamista on syytä harkita.

LÄHTEET

- Bail, R. & Brown, P. 1968. An empirical evaluation of accounting income numbers. Journal of accounting research. 59 - 178.
- Holvi. Mitkä ovat yrityksen tuloslaskelma ja tase? Saatavilla: <https://www.holvi.com/fi/holvipedia/kirjanpito/kahdenkertainen-kirjanpito/tuloslaskelma/> Viitattu 6.10.2020
- Kaisanlahti, T. & Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. 2017. Tilinpäätöksen tulkinta. Helsinki: Alma Talent
- Kaisanlahti, T. & Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. 2021. Tilinpäätöksen tulkinta. Helsinki: Alma Talent
- Kallunki, J-P. & Lantto, A-M. & Sahlström, P. 2008. Tilinpäätösanalyysi IFRS-maailmassa. Helsinki: Talentum Media Oy
- Kallunki, J-P. 2014. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Talentum Media Oy
- Kassavirtojen merkitys suhdanteissa. Tilisanomat. Saatavissa: <https://tilisanomat.fi/kirjanpito-ja-verotus/kassavirtojen-merkitys-suhdanteissa>
- Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339 Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971339>
- Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336 Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>
- Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. 2013. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. Helsinki: Sanoma Pro Oy
- Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. 2006. Tilinpäätöksen tulkinta. Helsinki: WSOYpro
- Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. 2009. Hyvä tilinpäätöskäytäntö. Helsinki: WSOYpro
- Leppiniemi, J. & Walden, R. 2009. Tilinpäätös- ja verosuunnittelu. Helsinki: WSOYpro
- Nettotulos ja nettotulos-%. Almatalent. Saatavilla: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/nettotulos-ja-nettotulos-prosentti>
- Niskanen, J & Niskanen, M. 2003. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Edita Publishing Oy
- Rahoitustulos ja rahoitustulos-%. Almatalent. Saatavilla: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/rahoitustulos-ja-rahoitustulos-prosentti>
- Salmi, I. & Rekola-Nieminen, L. 2004. Tilinpäätöksen rakentaminen ja tulkinta. Helsinki: Edita Publishing Oy
- Tomperi, S. 2011. Käytännön kirjanpito. Helsinki: Edita Prima Oy
- Tuomi-Sorjonen, P. 2016. Kirjanpito, tilinpäätös ja verotus. Helsinki: Sanoma pro Oy

Yritystutkimus ry. 2017. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Gaudemus

LIITE 1/1

Yritys A		
Virallinen Tuloslaskelma	2020	2019
Liikevaihto	364 602,42	422 644,99
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-202 499,25	-228 456,20
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-38 514,70	-48 561,05
Muut henkilösivukulut	-5 780,45	-5 353,70
Henkilöstökulut yhteensä	-246 794,40	-282 370,95
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunitelman mukaiset poistot	-5 984,90	-7 458,61
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-5 984,90	-7 458,61
Liiketoiminnan muut kulu	-107 369,40	-111 321,00
LIIKEVOITTO (- TAPPIO)	4 453,72	21 494,43
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoituskulut		
Muilta	0,18	0
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-1 240,43	-1 227,02
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-1 240,25	-1 227,02
VOITTO (TAPPIO) ENNEN		
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	3 213,47	20 267,41
Tuloverot	-647,38	-4 054,67
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	2 566,09	16 212,74

Yritys A Virallinen Tase	2020	2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	253,59	253,59
Aineelliset hyödykkeet	30 070,07	34 845,29
Sijoitukset	150	150,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	30 473,66	35 248,88
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	12 695,12	8 656,78
Saamiset	13 955,59	8 355,18
Rahat ja pankkisaamiset	19 637,14	24 445,34
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	46 287,85	41 457,30
VASTAAVAA YHTEENSÄ	76 761,51	76 706,18
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma		
Osakepääoma	2 500	2 500
		-22
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-6 543,52	756,26
Tilikauden voitto (tappio)	2 566,09	16 212,74
Oma pääoma yhteensä	-1 477,43	-4 043,52
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	3 701,20	7 928,65
Lyhytaikainen	74 537,74	72 821,05
Vieras pääoma yhteensä	78 238,94	80 749,70
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	76 761,51	76 706,18

Yritys B		
Virallinen Tuloslaskelma	2020	2019
Liikevaihto	596 787,06	560 369,55
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-308 104,14	-276 298,97
Varaston lisäys(-) tai vähennys (+)	136,10	-80,35
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-167 584,00	-173 165,63
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-26 291,95	-32 435,82
Muut henkilösivukulut	-5 371,91	-2 121,03
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunitelman mukaiset poistot	-8 585,40	-8 365,26
Liiketoiminnan muut kulu	-40 784,58	-37 175,37
LIIKEVOITTO (- TAPPIO)	40 201,18	30 677,12
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoituskulut		
Muilta	1,34	1,11
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-0,77	0,00
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä		
VOITTO (TAPPIO) ENNEN		
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	40 201,75	30 678,23
Tuloverot		
Tiliakuden verot	-8 040,24	-6 135,42
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	32 161,51	24 542,81

Yritys B		
Virallinen Tase	2020	2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
Omistetut	85 577,15	92018,44
Koneet ja kalusto	6 432,35	4 317,44
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	1 854,50	1 718,40
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	2 522,51	2 122,33
Muut saamiset	4,47	3,47
Siirto saamiset	5 158,87	9 109,49
Rahat ja pankkisaamiset	65 427,82	43 948,36
VASTAAVAA YHTEENSÄ	166 977,67	153 237,93
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma	2 500,00	2 500,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	116 857,23	112 550
Tilikauden voitto (tappio)	32 161,51	24 542,81
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	4 818,96	1 540,85
Muut velat	6 803,01	7 756,81
Siirtovelat	3 836,96	4 347,04
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	166 977,67	153 237,93

Yritys A		
Oikaistu Tuloslaskelma	2020	2019
Liikevaihto	364 602,42	422 644,99
Henkilöstökulut	-246 794,40	-282 370,95
Liiketoiminnan muut kulu	-107 369,40	-111 321,00
KÄYTTÖKATE	10 438,62	28 953,04
Suunitelman mukaiset poistot	-5 984,90	-7 458,61
LIIKETULOS	4 453,72	21 494,43
Muut korko- ja rahoituskulut	0,18	0
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-1 240,43	-1 227,02
Välittömät verot	-647,38	-4 054,67
NETTOTULOS	2 566,09	16 212,74
KOKONAISTULOS	2 566,09	16 212,74
TILIKAUDEN TULOS	2 566,09	16 212,74

Yritys A		
Oikaistu Tase	2020	2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	253,59	253,59
Aineelliset hyödykkeet	30 070,07	34 845,29
Sijoitukset	150	150,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	30 473,66	35 248,88
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	12 695,12	8 656,78
Saamiset	13 955,59	8 355,18
Rahat ja pankkisaamiset	19 637,14	24 445,34
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	46 287,85	41 457,30
VASTAAVAA YHTEENSÄ	76 761,51	76 706,18
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma		
Osakepääoma	2 500	2 500
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-6 543,52	-22 756,26
Tilikauden voitto (tappio)	2 566,09	16 212,74
Oma pääoma yhteensä	-1 477,43	-4 043,52
Oikaistu pääoma yhteensä	-1 477,43	-4 043,52
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	3 701,20	7 928,65
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	3 701,20	7 928,65
Lyhytaikainen	74 537,74	72 821,05
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	74 537,74	72 821,05
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	78 238,94	80 749,70
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	76 761,51	76 706,18

LIITE 4/1

Yritys B		
Oikaistu Tuloslaskelma	2020	2019
Liikevaihto	596 787,06	560 369,55
Aine- ja tarvikekäyttö	-307 968,04	-276 379,32
Henkilöstökulut	-199 247,86	-207 722,48
Liiketoiminnan muut kulu	-40 784,58	-37 175,37
KÄYTTÖKATE	48 786,58	39 092,38
Suunitelman mukaiset poistot	-8 585,40	-8 365,26
LIIKETULOS	40 201,18	30 727,12
Muut korko- ja rahoituskulut	1,34	1,11
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-0,77	0,00
Välittömät verot	-8 040,24	-6 135,42
NETTOTULOS	32 161,51	24 592,81
KOKONAISTULOS	32 161,51	24 592,81
TILIKAUDEN TULOS	32 161,51	24 592,81

Yritys B		
Oikaistu Tase	2020	2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
Omistettut	85 577,15	92 018,44
Koneet ja kalusto	6 432,35	4 317,44
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	92 009,50	96 335,88
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	1 854,50	1 718,40
Vaihto-omaisuus yhteensä	1 854,50	1 718,40
Saamiset		
Myyntisaamiset	2 522,51	2 122,33
Muut saamiset	4,47	3,47
Siirto saamiset	5 158,87	9 109,49
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	7 685,85	11 235,29
Rahat ja pankkisaamiset	65 427,82	43 948,36
VASTAAVAA YHTEENSÄ	166 977,67	153 237,93
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma	2 500,00	2 500,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	116 857,23	112 550
Tilikauden voitto (tappio)	32 161,51	24 542,81
Taseen oma pääoma yhteensä	151 518,74	139 593,23
Taseen oikaistu oma pääoma yhteensä	151 518,74	139 593,23
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	4 818,96	1 540,85
Muut velat	6 803,01	7 756,81
Siirtovelat	3 836,96	4 347,04
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	15 458,93	13 644,70
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	15 458,93	13 644,70
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	166 977,67	153 237,93